

आज़ादी का अमृत महोत्सव

ऑडिट वर्ग 'अ'

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव बँक लि., सातारा

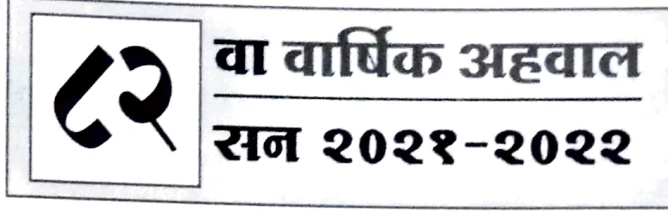
- www.rayatsevakbank.co.in ■ ho@rsbs.co.in
- ग्राहक सेवा क्रं. १८०० २३३ ५६८५

82nd

Annual Report 2021-2022
वार्षिक अहवाल २०२१-२०२२

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

वा वार्षिक अहवाल
सन २०२१-२०२२

सन्माननीय सभासद बंधू- भगिनींनो,

रयत शिक्षण संस्था व आपल्या बँकेचे संस्थापक पद्मभूषण डॉ. कर्मवीर भाऊराव पाटील उर्फ तीर्थरूप आण्णा यांच्या पवित्र स्मृतीस अभिवादन करून बँकेच्या ८२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस सहभागी झालेल्या सर्व सभासदांचे संचालक मंडळाच्या वतीने मी हार्दिक स्वागत करतो.

आधुनिक महाराष्ट्राचे शिक्षण क्षेत्रात बहुमोल योगदान देणारी व गोरगरीब, दीन दुबळ्या जनतेच्या उध्दारासाठी व शैक्षणिक विकासासाठी रयत शिक्षण संस्थेचे व आपल्या बँकेचे संस्थापक पद्मभूषण डॉ. कर्मवीर भाऊराव पाटील उर्फ तीर्थरूप आण्णा यांनी दि. ०४ ऑक्टोबर १९१९ रोजी रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना केली. रयत शिक्षण संस्थेतील सेवकांच्या आर्थिक अडचणींचे निवारण करणेसाठी कर्मवीर आण्णांनी दिनांक १६ ऑगस्ट १९४० रोजी दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह क्रेडीट सोसायटीची स्थापना केली. या सोसायटीचे दिनांक २१.१०.१९६९ रोजी बँकेत रुपांतर झाले. दिनांक १२.९.१९८६ रोजी बँकेस रिझर्व्ह बँकेचे लायसन्स मिळाले आहे.

रयत शिक्षण संस्थेतील सेवकांच्या शैक्षणिक व सामाजिक उन्नतीसाठी अहोरात्र झटणाऱ्या रयत सेवकांच्या आर्थिक गरजांची पूर्तता करून त्यांना सक्षम बनविण्यासाठी प्रयत्नशील असलेल्या या बँकेच्या सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षातील अहवाल सादर करताना मला अत्यंतिक आनंद होत आहे.

बँकेने अहवाल वर्षात आर.बी.आय.च्या कॅमल रेटिंगच्या वेटेड अॅव्हरेजच्या निकषांप्रमाणे बँकेने एकूण १०० पैकी ८१.२० गुण प्राप्त करून लेखापरिक्षण वर्ग 'अ' मिळविला आहे. रिझर्व्ह बँकेच्या निकषानुसार बँक **FSWM** म्हणजेच **Financially Sound and Well Managed Bank** या सदराखाली आहे. बँकेचे भांडवल पर्याप्तता प्रमाण १४.१८% असून गतवर्षी ते १३.७७% होते. त्यात ०.४१% इतकी वाढ झाली आहे. बँकेचे खेळते भांडवल १४९१.६५ कोटी असून गतवर्षी ते १४५३.६० कोटी होते त्यात ३८.०५ (२.६२%) कोटींनी वाढ झाली आहे.

-: संचालक मंडळाने घेतलेले धोरणात्मक निर्णय :-

कर्ज मर्यादित वाढ व कर्जावरील व्याजदरात कपात :-

बँकेच्या सभासदाकडून कर्जाची मर्यादा, कर्जाचे हप्ते वाढवणेसाठी तसेच कर्जावरील व्याज दर कमी करणेसाठी वेळोवेळी मागणी होत होती. तसेच बँकेकडील उपलब्ध निधीचा विचार करता बँकेच्या कर्जाचा उठाव होणेच्या दृष्टीने कर्ज मर्यादित वाढ व

दि स्यत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

कर्जावरील व्याज दरात कपात करणेत आली. जामीनकी कर्ज नं. १ ची मर्यादा रु. २५ लाखावरून रु. ३० लाख करणेत आली. व्याजदर १०.०० टक्के वरून ९.५० टक्के करणेत आला. जामीनकी कर्ज नं. २, ३, ५ च्या व्याजदरात कपात करून तो ९.७५ टक्के वरून ९.५० टक्के करणेत आला. विशेष घरबांधणी कर्ज नं. १, २ व ३ मध्ये व्याज दर कपात करून तो ६.५० टक्के वरून ६.०० टक्के करणेत आला आहे.

बँकेचे कर्जप्रकार - कर्ज मर्यादा - परतफेडीचे हप्ते व व्याजदर तपशील

अ.नं.	कर्ज प्रकार	कर्ज मर्यादा रु.	हप्ते	जुने व्याजदर (%)	नवीन व्याजदर
१.	जामीनकी कर्ज नं. १ (ई.एम.आय.)	रु. ३०,००,००० (दि. १६/१०/२१ पासून)	२०४	१०.०० (दि. ०१/०६/२० पासून)	९.५० (दि. १६/१०/२०२१ पासून)
२.	जामीनकी कर्ज नं. २ (ई.एम.आय.)	रु. १०,००,००० (दि. १८/०९/१८ पासून)	६०	९.७५ (दि. ०१/०६/२०२० पासून)	९.५० (दि. १६/१०/२०२१ पासून)
३.	जामीनकी कर्ज नं. ३ (ई.एम.आय.)	रु. ५,००,००० (दि. १८/०९/१८ पासून)	१५	९.७५ (दि. ०१/०६/२०२० पासून)	९.५० (दि. १६/१०/२०२१ पासून)
४.	जामीनकी कर्ज नं. ४	दि. २१.०८.१७ पासून कर्ज अदा बंद		१०.०० (दि. ०१/०६/२०२० पासून)	९.५० (दि. १६/१०/२०२१ पासून)
५.	जामीनकी कर्ज नं. ५ (ई.एम.आय.)	रु. २५,००,००० (दि. १६/१०/२१ पासून)	२०४	९.७५ (दि. ०१/०६/२०२० पासून)	९.५० (दि. १६/१०/२०२१ पासून)
६.	विशेष (घरबांधणी) कर्ज नं. १ (ई.एम.आय.) विशेष (घरबांधणी) कर्ज नं. २ (ई.एम.आय.) विशेष (घरबांधणी) कर्ज नं. ३ (ई.एम.आय.)	वैयक्तिक रु. ५० लाख (दि. ०१/१२/१८ पासून) पती-पत्नी रु. ७० लाख (दि. २१/०८/१७ पासून)	२४०	६.५० (दि. ०१/१२/२०२० पासून) महिला सभासदांसाठी ६.०० (दि. ०१/०२/२०२१ पासून)	६.०० (दि. १६/१०/२०२१ पासून)
७.	घरतारण कर्ज (ई.एम.आय.)	रु. ३०,००,०००/- (दि. १८/०२/२२ पासून)	१८०	९.७५ (दि. ०१/०६/२०२० पासून)	७.२५ (दि. ०१/०२/२०२२ पासून)
८.	शैक्षणिक कर्ज (ई.एम.आय.) अ) देशांतर्गत शिक्षणासाठी ब) देशांतर्गत वैद्यकीय शिक्षणासाठी क) परदेशातील शिक्षणासाठी	रु. २०,००,०००/- (दि. ०१/०५/२०२० पासून) रु. ४५,००,०००/- (दि. ०१/०५/२०२० पासून) रु. ४५,००,०००/- (दि. ०१/०५/२०२० पासून)	१२० १२० १२०	५.०० (दि. ०१/०६/२०२० पासून) ५.०० (दि. ०१/०६/२०२० पासून) ५.०० (दि. ०१/०६/२०२० पासून)	५.०० (दि. ०१/०६/२०२० पासून) ५.०० (दि. ०१/०६/२०२० पासून) ५.०० (दि. ०१/०६/२०२० पासून)

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

अ.नं.	कर्ज प्रकार	कर्ज मर्यादा रु.	हप्ते	जुने व्याजदर (%)	नवीन व्याजदर
९.	वाहन तारण कर्ज (ई.एम.आय.) (जुनी गाडी व टेक ओव्हर वाहनतारण कर्ज) * टू व्हीलर साठी - * इतर वाहनासाठी -	एक्स शो रुमच्या १०० टक्के (दि.१८/०९/२०१८ पासून)	६० ८४	७.२५ (दि.०१/०६/२०२० पासून)	७.०० (दि.०१/०२/२२ पासून)
१०.	सोने तारण कर्ज	रु.२,००,०००/- (दि.०१/०८/२०२१ पासून)	१२	९.५० (दि.०१/०५/२०२० पासून)	७.०० (दि.०१/०२/२२ पासून)
११.	सेव्हिंग्ज ठेव ओव्हरड्राफ्ट कर्ज (ई.एम.आय.) (दि.०१/१०/२०१४ पासून)	जास्तीत जास्त रु.१,००,०००/-	१२	१२.००	१२.००
१२.	ठेवतारण कर्ज	ठेव रकमेच्या ८५%		ठेव व्याजदरापेक्षा २ टक्के जादा	ठेव व्याजदरापेक्षा २ टक्के जादा
१३.	कर्मवीर आरोग्य संजीवनी कर्ज योजना	रु.१,००,००० (दि.२२/०९/२० पासून)	२४	कायम ठेव व्याजदरापेक्षा १ टक्का जादा	कायम ठेव व्याजदरापेक्षा १ टक्का जादा
१४.	रयत माऊली कोविड कर्ज योजना	रु.२,००,००० (दि.२२/०४/२१ पासून)	१२	रु.१ लाखापर्यंत ०% रु.१ लाखाचेवर ५.७५%	रु.१ लाखापर्यंत ०% रु.१ लाखाचेवर ५.७५%
१५.	गृहसमृद्धी कर्ज योजना	रु.२,००,०००/- (दि.०१/०२/२०२२ पासून)	२४	---	८.०० (दि.०१/०२/२२ पासून)
१६.	टॉप-अप (घर-बांधणी) कर्ज योजना	जुन्या घरबांधणी कर्जातील परतफेड झालेल्या रकमेएवढी (दि.१८/०२/२०२२ पासून)	किमान २४ कमाल १८०	--	६.००

नवीन गृहसमृद्धी कर्ज योजना सुरु केलेबाबत

आपल्या बँकेच्या सभासदांच्या मागणीनुसार दि.०१/०२/२०२२ पासून सभासदांना गृहोपयोगी व शैक्षणिक साहित्य खरेदी करण्याकरिता नवीन गृहसमृद्धी कर्ज योजना सुरु करण्यात आलेली आहे. सदर कर्जासाठी कर्ज मर्यादा रु. २ लाख ठरविण्यात आली असून सदर कर्जासाठी व्याजदर हा ८ % व कर्ज परतफेडीचा कालावधी २४ महिन्यांचा ठरविण्यात आलेला आहे. सदर गृहसमृद्धी कर्ज योजनेअंतर्गत बँकेच्या सभासदांना लॅपटॉप, मोबाईल, आयपॅड, स्कॅनर, प्रिंटर इ. व टि.व्ही., रेफ्रिजरेटर, वॉशिंग मशीन, मायक्रो-ओव्हन व इतर अशी शैक्षणिक साहित्य व गृहोपयोगी वस्तू खरेदी करता येणार आहेत.

दिस्यत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

नवीन टॉप-अप (घरबांधणी) कर्ज योजना सुरु केलेबाबत

आपल्या बँकेतील सभासदांकरिता १८ फेब्रुवारी २०२२ पासून नवीन टॉप-अप (घरबांधणी) कर्ज योजना सुरु करण्यात आलेली आहे. यामध्ये यापूर्वी घेतलेल्या घरबांधणी कर्जाच्या परतफेड केलेल्या रकमेएवढी रक्कम टॉप-अप (घरबांधणी) कर्ज म्हणून दिले जात आहे. सदरच्या कर्जासाठी व्याजदर हा घरबांधणी कर्जाएवढाच राहिल व त्याचा परतफेड कालावधी हा किमान २४ महिने व कमाल १८० महिने राहिल.

विशेष (घरबांधणी) कर्ज वाटप

सभासदांच्या मागणीनुसार संचालक मंडळ सभा दि. १२/०९/२०१४ ठराव नं. ८ नुसार दि. १६/०९/२०१४ पासून विशेष (घरबांधणी) कर्ज नं. १ व २ हे कर्ज वैयक्तिक रु. ४० लाख व पती-पत्नी संयुक्त यांना रु. ८० लाख इतके दिले जात होते. परंतु रिझर्व्ह बँक परिपत्रक क्र. DCBR.BPD. (PCB) MC No.9 dated 01/07/2015) नुसार निश्चित केलेल्या कर्ज मर्यादेचे पालन करून प्रचलित कर्ज नियमानुसार बँकेने दि. ०१/१२/२०१८ पासून वैयक्तिक रु. ५० लाख व पती-पत्नी संयुक्त यांना रु. ७० लाख इतके कर्ज दिले जात आहे. अहवाल काळामध्ये दिलेल्या घरबांधणी कर्जाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

(रक्कम रु. लाखात)

अ.नं.	कर्ज प्रकार	कर्जदार संख्या	कर्जाची रक्कम
१	नवीन घर बांधकाम	८५	२००३.३५
२	फ्लॉट/घर/रो-हाऊस खरेदी	४०	९०४.४७
३	घर दुरुस्ती	१	१०.००
४	टेक ओव्हर कर्ज	११	१९५.०५
५	घर तारण कर्ज	--	--
	एकूण.....	१३७	३११२.८७

विशेष (घरबांधणी) कर्जासाठीचे बांधकाम दराबाबत :

सभासदांना अदा करित असलेल्या घरबांधणी कर्जास दि. २०/०३/२०२० पासून बांधकामाचे दर सर्वच क्षेत्रासाठी प्रति चौरस फूट रु. १,९००/- इतका करणेत आलेला होता. परंतु बांधकाम दर, बांधकाम मजुरीचे दर व त्यासाठी लागणाऱ्या साहित्याचे दर वाढले असल्यामुळे दि. १४/१०/२०२१ पासून सभासदांच्या मागणीनुसार बांधकाम क्षेत्रफळाच्या प्रति चौरस फुटाचा दर रु. १,९००/- मध्ये वाढ करून तो प्रति चौरस फूट रु. २,५००/- करणेत आलेला आहे. त्याचप्रमाणे दि. १८/०२/२०२२ पासून बांधकाम प्लॅनमध्ये पार्किंगचा समावेश असेल तर, अशा क्षेत्रास रु. १,०००/- प्रति चौरस फूट असा दर ठरविणेत आलेला आहे.

वार्षिक सर्वसाधारण सभा

सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षासाठी ८१ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा बँकेचे चेअरमन मा.श्री.पवार पोपटराव सर्जेराव यांच्या अध्यक्षतेखाली कोविड-१९ साथीच्या पार्श्वभूमीवर शासनाचे निर्देशानुसार दृक श्राव्य /दृश्य संवाद

दि स्यत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

माध्यमाद्वारे (Video Conferencing/Other Audio Visual Means) रविवार दि. २९/०८/२०२१ रोजी कर्मवीर भाऊराव पाटील कॉलेज ऑफ इंजिनिअरींग, सातारा च्या सभागृहात संपन्न होवून नियोजित विषयांवर सर्वानुमते ठराव मंजूर करण्यात आले.

सभासदांना कर्जावरील व्याजात सूट (रिबेट)

जा.कर्ज नं. १-२-३-४-५, घरबांधणी कर्ज नं. १-२-३, घरतारण कर्ज, शैक्षणिक कर्ज व वाहनतारण कर्ज या कर्जांच्या नियमित परतफेडीपोटी दि. ०१/०४/२०२१ ते ३१/०३/२०२२ अखेर प्रत्यक्ष जमा झालेल्या व्याज रक्कमेवर १.५० टक्के रिबेट दि. ०९/०४/२०२२ रोजी देण्यात आले आहे.

एन.पी.ए.

माहे मार्च २०२१ अखेर आपल्या बँकेतील निव्वळ एन.पी.ए. चे प्रमाण ०.५४ टक्के होते. स्यत शिक्षण संस्था, संचालक मंडळ व बँक सेवकांच्या अथक प्रयत्नांमुळे माहे मार्च २०२२ अखेर बँकेचा निव्वळ एन.पी.ए. ०.०० टक्के झालेला आहे.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची नेमणूक

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने देशातील सर्व नागरी सहकारी बँकांच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची नेमणूक त्यांनी घालून दिलेल्या मानदंडानुसार (Fit & Proper Criteria) व रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या पूर्वपरवानगीने करावयाची असते. त्यामुळे बँकेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) पद भरणेसाठी दै. सकाळ पेपर मध्ये दि. २०/०७/२०२१ रोजी जाहिरात देणेत आलेली होती. त्यानुसार एकूण २३ अर्ज बँकेस मुदतीत प्राप्त झालेले होते. परंतु बँकेस अपेक्षित असलेला पात्र उमेदवार न मिळाल्यामुळे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) पदासाठी भरती प्रक्रिया पुन्हा राबविण्यात आली.

त्यानुसार बँकेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) पद भरणेसाठी पुन्हा एकदा दै. लोकसत्ता पेपर मध्ये दि. १६/०९/२०२१ रोजी महाराष्ट्रातील सर्व आवृत्त्यांमध्ये जाहिरात प्रसिध्द करणेत आलेली होती. त्यानुसार इच्छुक उमेदवारांकडून एकूण २२ अर्ज बँकेस मुदतीत प्राप्त झालेले होते. मुलाखत घेण्यात आलेल्या उमेदवारांची शैक्षणिक अर्हता, पात्रता, वयोमर्यादा, बँकिंग ज्ञान व अनुभव यांचा विचार करता व रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया यांचेकडील Fit & Proper Criteria नुसार श्री.वाईकर प्रकाश भालचंद्र हे बँकेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) पदासाठी योग्य उमेदवार असलेबाबतची शिफारस एन.आर.सी. कमिटीने केली होती. त्यास संचालक मंडळ सभा दि. ३०/११/२०२१ ठराव नं. १८(४) ने मंजुरी देणेत आलेली आहे. त्यानुसार बँकेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून दि. १२/१२/२०२१ पासून श्री.वाईकर प्रकाश भालचंद्र यांनी पदभार स्वीकारलेला आहे.

संचालक मंडळ व उपसमित्या सभा

सन २०२१-२२ मध्ये नवीन सभासद करून घेणे, सभासद राजीनामा अर्ज मंजूर करणे, कर्ज उपसमिती व शाखा समित्यांमध्ये मंजूर केलेल्या कर्जास मान्यता देणे, सभासदांना घरबांधणी/घरतारण/शैक्षणिक/वाहनतारण कर्ज मंजूर करणे, थकबाकीबाबत विचार करणे, बँकेच्या धोरणात्मक व अन्य महत्वाच्या बाबींवर निर्णय घेणे इ. कामकाजासाठी

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

- २) एस.कुमार अॅन्ड ए.कुमार चार्टर्ड अकाँटंट, सोलापूर
शाखा - पंढरपूर
- ३) मे. आर. एन् राजमाने अॅन्ड असोसिएटस्, चार्टर्ड अकाँटंटस्, सांगली.
शाखा - सांगली
- ४) पवार झावरे अॅन्ड असोसिएटस्, चार्टर्ड अकाँटंटस्, पुणे.
शाखा - अहमदनगर व श्रीरामपूर.

या लेखापरिक्षकांनी दिनांक ३१/०३/२०२२ अखेर मुख्य कार्यालय व ६ शाखांचे समवर्ती (कंकरंट) लेखापरिक्षण पुर्ण केलेले असून बँकेच्या कामकाजाबाबत त्यांनी समाधान व्यक्त केलेले आहे.

सांपत्तिक स्थिती

(आकडे लाखात)

अ.नं.	तपशील	सन २०१७-१८	सन २०१८-१९	सन २०१९-२०	सन २०२०-२१	सन २०२१-२२
१.	सभासद संख्या	११८७८	११४९२	१११२१	१०५८९	१०२५८
२.	वसूल भागभांडवल	५०६३.३५	५२७१.३१	५७४३.८७	६१०४.२०	६५०४.४०
३.	राखीव व इतर निधी	५७१९.१२	६१६७.९८	६७६८.२८	७१४४.७३	८३९८.४९
४.	एकूण ठेवी	९६०१५.२८	१०२५५३.४५	११४३२०.३४	१२७२८२.४१	१२९५४३.१०
५.	एकूण कर्जे	६५३२७.८२	६६०३८.५१	७१७०८.८२	७८१५६.७७	८४६७५.०८
६.	एकूण गुंतवणूक	३८८३५.६३	४५६२६.०४	५३५३१.७८	६००४२.९१	५६६६९.१५
७.	नक्त मूल्य (Net Worth)	८५८८.८९	९६३२.६९	१०७७९.१३	११२७१.९०	१२७८३.७५
८.	निव्वळ नफा	९६३.८२	९७०.०३	९९९.२६	१०१२.६३	१३२३.०१
९.	एन.पी.ए. % (ढोबळ)	१.४१	१.१३	१.३६	१.६९	०.७९
१०.	एन.पी.ए. % (निव्वळ)	०.३४	०.००	०.११	०.५४	०.००
११.	ऑडिट वर्ग	अ	अ	अ	अ	अ
१२.	सेवक संख्या	१३२	१६२	१५५	१५२	१४३
१३.	CRAR%	१५.२३	१४.३८	१५.०९	१३.७७	१४.१८
१४.	सी.डी.रेशो %	६८.०४	६४.३९	६२.७२	६१.४०	६५.३६
१५.	डिव्हिडेंड %	११.७५	११.७५	RBI मनाई	११.७५	८.००
१६.	CRR / SLR	No Default	No Default	No Default	No Default	No Default
१७.	शाखा संख्या	२० + १	२० + १	२० + १	२० + १	२० + १
१८.	प्रति सेवक व्यवसाय	१२२२.३०	१०४०.६९	१२००.१९	१३५१.५७	१४९८.०३

* रु.५ लाखापर्यंतच्या ठेवींना विमा संरक्षण प्राप्त आहे. *

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

सभासद कल्याण ठेव खात्याचा तपशील
दि. ०१/०४/२०२१ ते ३१/०३/२०२२ अखेर

अ. नं.	तपशील	रक्कम रुपये
अ.	सभासद कल्याण ठेव खाते	
१.	दि. ३१/०३/२०२१ ची शिल्लक	६८,२४,७०,९००
२.	अधिक :- दि. ०१/०४/२०२१ ते दि. ३१/०३/२०२२ या कालावधीत सभासदांकडून जमा झालेली रक्कम	१,२२,९८,०००
३.	वजा :- दि. ०१/०४/२०२१ ते दि. ३१/०३/२०२२ या कालावधीत सेवानिवृत्त सभासदांना दिलेली रक्कम	३,६४,९०,०००
४.	दि. ३१/०३/२०२२ अखेरची शिल्लक रक्कम	६५,८२,७८,९००
ब.	सभासद कल्याण ठेव व्याज खाते	
१.	दि. ३१/०३/२०२१ ची शिल्लक	३,०३,०८,०२८
२.	अधिक :- सन २०२१-२२ च्या नफा वाटणीतून वगं केलेली रक्कम	---
३.	अधिक :- दि. ३१/०३/२०२२ अखेर सभासद कल्याण ठेव खात्यावरील मिळालेले व्याज	३,६९,६२,७४७
४.	अधिक :- दि. ०१/०४/२०२१ ते दि. ३१/०३/२०२२ अखेर मयत सभासद कल्याण निर्घाची जमा रक्कम	२८,९०,०००
५.	वजा :- दि. ०१/०४/२०२१ ते दि. ३१/०३/२०२२ अखेर मयत सभासदांना करण्यात आलेली मदत	६,७०,००,०००
६.	वजा :- दि. ०१/०४/२०२१ ते दि. ३१/०३/२०२२ अखेर सेवानिवृत्त सभासदांना दिलेले व्याज	२०,३३,३७४
७.	दि. ३१/०३/२०२२ अखेरची शिल्लक रक्कम	११,२७,४०९

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

सभासद कल्याण ठेव योजनेतून मयत सभासदांच्या वारसांना
दि. ०१/०४/२०२१ ते दि. ३१/०३/२०२२ अखेर दिलेल्या मदतीचा तपशील

अ. नं.	सभासद नंबर	मयत सभासदांचे नांव	शाखा	मदतीची रक्कम	मदत दिलेली तारीख
१	१५९४६	कै. चव्हाण संजय गणपत	श्री. साईनाथ हायस्कूल, अळकुटी	१५,००,०००	०३/०५/२०२१
२	१५६३३	कै. वैराट बजरंग नामदेव	कर्मवीर भाऊराव पाटील महाविद्यालय पंढरपूर	१५,००,०००	०७/०६/२०२१
३	१२९०१	कै. निकाळे भास्कर सिताराम	श्री. छ. शिवाजी विद्यालय, वनसगाव	१५,००,०००	०७/०६/२०२१
४	११९८४	कै. महांडुळे प्रभाकर सकाहरी	न्यू. इंग्लिश स्कूल, पुणतांबा	१५,००,०००	०७/०६/२०२१
५	१४१५४	कै. बोंबले आनंद शंकर	जवाहर विद्यालय, चासकमान	१५,००,०००	०७/०६/२०२१
६	१५७२८	कै. चौधरी सखाराम तुकाराम	जय मल्हार विद्यालय, देलवडी	१५,००,०००	०३/०७/२०२१
७	१४०३६	कै. बाळीकाई सुभाष आण्णा	श्री. पद्माराजे विद्यालय, शिरोळ	१५,००,०००	०३/०७/२०२१
८	१४०३९	कै. झरेकर रमेश सोनू	स. स. ग. म महाविद्यालय, कोपरगाव	१५,००,०००	०३/०७/२०२१
९	२०७७९	कै. मंत्री संजय सदाशिव	महात्मा गांधी विद्यालय, उंब्रज	१५,००,०००	०३/०७/२०२१
१०	१९२९०	कै. शिंदे सुखदेव पांडुरंग	कर्मवीर भाऊराव पाटील महाविद्यालय पंढरपूर	१५,००,०००	०३/०७/२०२१
११	१४८८६	कै. येडसे अशोक शिवराम	हनुमान विद्यालय, मरवडे	१५,००,०००	०३/०७/२०२१
१२	२१७१८	कै. झालटे कैलास सुरेश	प्राथमिक आश्रमशाळा, खरशेत.	१०,००,०००	०३/०७/२०२१
१३	१२२२७	कै. धडांबे सुनिल किसन	कर्मवीर भाऊराव पाटील कृषी विद्यालय, देवापूर	१५,००,०००	०३/०७/२०२१
१४	१६१९१	कै. बांडे बबन किसन	श्रीम. सुंदराबाई गहिणाजी लंके विद्यालय, वडझिरे	१५,००,०००	२३/०७/२०२१
१५	१५४६१	कै. कदम प्रशांत पांडुरंग	जयसिंगराव मल्हारी कर्पे हायस्कूल, वर्ये	१५,००,०००	२३/०७/२०२१
१६	१६९१३	कै. लांबे यमनाथ तुकाराम	नानासाहेब सहादु कडू पाटील विद्यालय, सात्रळ	१५,००,०००	२३/०७/२०२१
१७	१५७८९	कै. सोनवणे पांडुरंग रोहिदास	आर. बी. एन. बी कॉलेज श्रीरामपूर	१५,००,०००	२३/०७/२०२१
१८	१४०५१	कै. कोळेकर दत्तात्रय वाळकू	कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यालय, जुचंद्र	१५,००,०००	२३/०७/२०२१
१९	१८५१७	कै. शिंगटे उदय खंडेराव	पोलादपूर विद्यामंदिर	१५,००,०००	०३/०८/२०२१
२०	१९१६२	कै. साळवे सुखदेव तुकाराम	कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यालय, सारोळा कासार	१५,००,०००	०५/०८/२०२१
२१	२१४४८	कै. सप्ताळ सिध्देश्वर दशरथ	न्यू इंग्लिश स्कूल, वांगी नं ३	१५,००,०००	१०/०१/२०२२
२२	१४९५२	कै. सुतार प्रभाकर रामू	कर्मवीर भाऊराव पाटील कॉलेज, वाशी	१५,००,०००	०२/०८/२०२१
२३	२२२९०	कै. साळवी हेमलता वसंतराव	श्री. संतुकनाथ इंग्लिश विद्यालय जेऊर	१५,००,०००	०२/०८/२०२१
२४	२१६६१	कै. बेहळे अशोक रामदास	श्री. छत्रपती शिवाजी विद्यालय, अकोळनेर	१५,००,०००	०२/०८/२०२१
२५	२३८९७	कै. गवळी हेमंत युवराज.	न्यू इंग्लिश स्कूल, दापूर	१५,००,०००	०५/०८/२०२१
२६	१००	कै. डोंबाळी जयवंत जगन्नाथ	बँक सेवक, वाशी शाखा	१५,००,०००	०२/०८/२०२१

दि स्यत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

अ. नं.	सभासद नंबर	मयत सभासदांचे नांव	शाखा	घटतीची रक्कम	घटत दिनांक/तारीख
२७	२१२१३	कै.पाटील योगिराज मोहन	प्राथमिक आश्रम शाळा, आम	१५,००,०००	०८/०८/२०२१
२८	२२२६६	कै.बनकर उमेश पंढरीनाथ	आर.बी.एन.बी.ज्यु.कॉलेज, श्रीगामपूर	१५,००,०००	३०/०९/२०२१
२९	१७४५४	कै.गायकवाड सुभाष संपत	न्यू इंग्लिश स्कूल, निफाड	१५,००,०००	३०/०९/२०२१
३०	२४०५९	कै.अनारसे अमोल जगन्नाथ	श्री.साईनाथ हायस्कूल, अळकुटी	१५,००,०००	३०/०९/२०२१
३१	१६१०२	कै.कुंभार धोंडिराम बाळकृष्ण	संजय भैरवनाथ काळे विद्यालय, तामगाव.	१५,००,०००	३०/०९/२०२१
३२	१४७०६	कै.नवल आप्पासाहेब किसन	छत्रपती श्री शिवाजी महाराज विद्यालय, मिरी.	१५,००,०००	०८/१०/२०२१
३३	१७९६४	कै.धायगुडे संभाजी रघुनाथ	न्यू इंग्लिश स्कूल, पिंपरे बुद्रुक	१५,००,०००	०८/१०/२०२१
३४	१७९६७	कै.जामदार सुनिल भिमराव	महात्मा गांधी विद्यालय, कर्जत	१५,००,०००	०८/१०/२०२१
३५	१४४०१	कै.पंडित अंतोन योसेफ	न्यू इंग्लिश स्कूल कॉल्हार बुद्रुक	१५,००,०००	३१/१२/२०२१
३६	१५१००	कै.पाटील रविंद्र बाळासो	शांता रामकृष्ण दातार इंग्लिश स्कूल, हुपरी	१५,००,०००	३१/१२/२०२१
३७	२२००६	कै.सोहनी नितिन जयवंतराव	कर्मवीर भाऊराव पाटील महाविद्यालय, पंढरपूर	१५,००,०००	३१/१२/२०२१
३८	२०१५०	कै.माने बाबासाहेब गोविंद	यशवंतराव चव्हाण इन्स्टि.ऑफ सायन्स, सातारा.	१५,००,०००	३१/१२/२०२१
३९	१५७७१	कै.काळंबे शामराव उध्दव	कर्मवीर भाऊराव पाटील महाविद्यालय, पंढरपूर	१५,००,०००	२८/०३/२०२२
४०	१८४२४	कै.गोतपागर विश्वास दगडू	डी.बी.जी.मुकादम विद्यालय, वाठार.	१५,००,०००	२८/०३/२०२२
४१	१३९६०	कै.तराळ अभिमान सोपानराव	आर्ट्स, सायन्स अँड कॉमर्स कॉलेज, हडपसर	१५,००,०००	२८/०३/२०२२
४२	१६५८५	कै.खरात समाधान नाथा	महाराजा सयाजीराव विद्यालय, सातारा	१५,००,०००	२९/०३/२०२२
४३	२२०१०	कै.कदम सचिन बजरंग	कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यालय, ज्यूचंद्र	१५,००,०००	२९/०३/२०२२
४४	१८५६७	कै.जाधव सुनंदा बाळू	हुतात्मा बाबू गेनू विद्यालय, म्हाळुंगे पडवळ	१५,००,०००	२९/०३/२०२२
४५	१७७६५	कै.म्हात्रे विश्वास परशुराम	रायगड झोन ऑफिस, पनवेल	१५,००,०००	२९/०३/२०२२
			एकूण मदत रूपये	६,७०,००,०००	

मयत सभासदांची दिनांक ३१/०३/२०२२ अखेरची देणेची माहिती

अ. नं.	सभासद नंबर	मयत सभासदाचे नांव	शाखा	बँकेस एकूण येणे रूपये	बँकेकडून एकूण देणे रूपये	येणे देणे वजा जाता निव्वळ देणे रूपये
१	१७०८८	कै.पलघडमल विजय श्रीपती	चांडगाव हाय.	००	५०	५०
२	१७४६३	कै.देशमुख अनिल शंकर	डी.जी.कॉ.सातारा.	००	२०००	२०००
३	२४९९५	कै.लासुरकर खुशाल भाऊराव	कोळपेवाडी कन्या	००	६२८२	६२८२

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव बँक लि., सातारा

अ. नं.	सभासद नंबर	मयत सभासदाचे नांव	शाखा	बँकेस एकूण येणे रुपये	बँकेकडून एकूण देणे रुपये	येणे देणे वजा जाता निव्वळ देणे रुपये
४	१५९३८	कै.म्हात्रे योगेद्र गोपीनाथ	जुवद हाय.	००	२४६१९१	२४६१९१
५	१४२२९	कै. बोठे विष्णू किसनराव	पिंपरी बाघरे	००	४२८३१२	४२८३१२
६	६४८३	कै.वरखेडकर प्रविणा चंद्रकांत	धोडेगाव हाय.	००	२३२३५७	२३२३५७
७	१७२६९	कै.धनवडे सुरेश धोंडिराम	कुलाबा हाय.	००	२३०६८३	२३०६८३
८	१८७७७	कै.सुर्यवंशी सुरेखा नेताजी	वाय सी कॉलेज	००	३४२९७०	३४२९७०
९	१२९६७	कै.ठोंबरे अशोक महादेव	आचिर्णे	००	४३१०२०	४३१०२०
१०	१४९०४	कै.सांळुखे अशोक सदाशिव	पाटस, बारामती	००	१६९३२७६	१६९३२७६
११	१७८८८	कै.चरणकर अमरजित मार्तंड	मलकापूर हाय.	१५७२६१२	१५९१३३२	१८७२०
१२	१७९०४	कै.जाधव सज्जला श्रीरंग	पांडवनगर विद्या.	१४०९९३७	१५८५७४४	१७५८०७
१३	१७२४२	कै.मोरे विलास बाळकृष्ण	भुई बावडा कोल्हापूर	९३०५९८	१५५८०८८	६२७४९०
१४	१९२४६	कै.कुंभार किसन शंकर	विद्यानगर भिवडी	८७९८६४	१५५४६४१	६७४७७७
१५	१५६००	कै. खरात संजय सौदागर	विटा कॉलेज	००	१६८६२४६	१६८६२४६
१६	१४०४२	कै.सरवदे विठ्ठल गुलचंद	वांगी नं. ३, पंढरपुर	७९०९८१	१५६३५७९	७७२५९८
१७	१६५१८	कै.चाफेकर चिंतामण दत्तात्रय	मांजरी बु. ॥	६९१३२९	१७१४६०५	१०२३२७६
१८	१६०२०	कै.शेलार दिलीप शिवराम	वडगांव मावळ, पुणे	२५७८१४	१५२४३९५	१२६६५८१
१९	१२१६१	कै. कुंभार प्रकाश साहेबराव	विटा कॉलेज	००	१७१३१२७	१७१३१२७
२०	१४८९०	कै.कुंभार कृष्णात शामराव	बांबवडे	४५४५४४	१५३६१८६	१०८१६४२
२१	१६५०४	कै.जैन रमेश कांतीलाल	वावी, नाशिक	००	१५२४६०३	१५२४६०३
२२	११९५३	कै.जाधव बाळासाहेब साहेबराव	उंब्रज हायस्कूल	१६५४५३	१५५३२०२	१३८७७४९
२३	१३१४०	कै.जाधव पुरुषोत्तम आबासाहेब	वावरहिरे	००	२०११५७१	२०११५७१
२४	२१०७३	कै.देवकर सिध्देश्वर परशराम	उंब्रज हायस्कूल	००	१७१६२८७	१७१६२८७
२५	२२९१९	कै.ठोकळ शुभदा देवराम	अशोकनगर	००	१६०३६३७	१६०३६३७
२६	१४५७६	कै.डुचे अशोक अजिनाथ.	टाकळी खंडेश्वरी	१३२८५१६	१५७५७४०	२४७२२४
२७	२२२२७	कै.शेळके कैलास मुरलीधर	मंचर कॉलेज	००	१६६७३८६	१६६७३८६
२८	१०००६६	कै.पाटील रविंद्र मारुती.	हडपसर	१२३३१४	१७८५०११	१६६१६९७
			एकूण मदत रुपये	८६०४९६२	३३०७८५२१	२४४७३५५९

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

मयत सभासदांची दिनांक ३१/०३/२०२२ अखेर येणेची माहिती

अ. नं.	सभासद नंबर	मयत सभासदाचे नांव	शाखा	बँकेस एकूण येणे रुपये	बँकेकडून एकूण देणे रुपये	येणे देणे वजा जाता निव्वळ येणे रुपये
१	१७३२७	कै. खवळे हनुमंत दिनकर	खेड			
२	२०६१२	कै. अंदुरे कालिदास विठ्ठल	इंदापूर	१०५४६६०	७१६२०	९८२७४०
३	१५८९८	कै. गिरे मंगेश भाऊसो	बेल्हे	१४९९५९१	२०००	१४९७५९१
४	१७०२८	कै. कोरे सोमनिंग गुराप्या	मातोंड	१७४३८६५	१०००	१७४२८६५
५	१५३६१	कै. शिंदे आबासो चंद्रभान	हडपसर	१६३०२७८	५०	१६३०२२८
६	१०९१०	कै. गायकवाड अशोक सोना	टाकळीभान	६६६७९३	२०००	६६४७९३
७	१६२७०	कै. लोंढे हनुमंत निवृत्ती	राशिन हाय	१५२२७१२	२०००	१५२०७१२
८	१३७८९	कै. लोंढे कुंडलिक नारायण	हातोला	२४५४०२८	२०००	२४५२०२८
९	२३८९२	कै. दिघे चंद्रकांत ठका	काष्टी मुले	१६३८८९७	५०	१६३८८४७
१०	१७४११	कै. जाधव आण्णा संपत	इंजि. कॉ. सातारा	१४१३४४४	२०००	१४११४४४
११	१८२६७	कै. चव्हाण भाऊसो आप्पासो	म्हैसाळ	५७३३९९	३३१६०	५४०२३९
१२	२४४७३	कै. मदने वायुदुत वसंतराव	कोरेगाव कॉ.	१६४३४३०	१८३३०५	१४६०१२५
१३	२१७६३	कै. भालेराव चंद्रकांत पांडुरंग	कोरेगाव कॉ.	४७२६३६	३२७६१	४३९८७५
१४	२१७६३	कै. भालेराव चंद्रकांत पांडुरंग	कोरेगाव कॉ.	१८९३४३८	३२८४४१	१५६४९९७
१४	१५०४९	कै. यादव शंकरराव करमदास	कोल्हार	४९८८२६	१८४३३३	३१४४९३
		एकूण रुपये		१८७०५६९७	८४४७२०	१७८६०९७७

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

सभासद, ठेवीदार, ग्राहक व कर्जदार यांना विनम्र सूचना

- १) आपल्या बँकेने नव्याने मोबाईल बँकिंग ॲप सुविधा सुरू केलेले आहे त्याद्वारे बँकेचे सभासद, ठेवीदार यांना स्वतःच्या खात्यावरून रक्कम इतर बँकेस वर्ग करणे सोयीचे व सोपे झालेले आहे. त्याचप्रमाणे सदरच्या ॲपद्वारे ठेव / कर्ज खात्यावरील शिल्लक पाहणे, खाते उतारा पाहणे, चेकबुक मागणी, आगामी कालावधीत संपणारी खाती पाहणे, जामिनकी पाहणे, बँकेचे व्याजदर पाहणे, शेवटचे ५० एस.एम.एस. पाहणे या सुविधा देण्यात आलेल्या आहेत.
- २) दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा ही आपली बँक असून आपण आपल्याच बँकेतील विविध ठेव, कर्ज, इतर योजना व सेवांचा लाभ घेवून इतरांना आपल्या बँकेत ठेवी ठेवण्यास प्रवृत्त करा व त्यांनाही बँकेतील सेवांचा लाभ मिळू द्या.
- ३) ज्या सभासदांनी/ग्राहकांनी आपल्या वारसदारांची नोंद बँकेच्या दफ्तरी केली नसेल अशा सभासदांनी ती त्वरीत करून घ्यावी. तसेच सभासदांनी त्यांचे मोबाईल नंबर व ई-मेल बँकेस त्वरीत द्यावेत. ज्या सभासदांचे पत्ते बदलले असतील, त्यांनी बँकेस सध्याचे पत्ते त्वरीत कळवावेत.
- ४) कर्जदार सभासदांनी कर्जाचा हप्ता नियमित भरून आपले जामिनदार अडचणीत येणार नाहीत याची काळजी घ्यावी.
- ५) ATM चा वापर कसा करावा याबाबतची माहिती आपल्या शाखेतून दिली जाईल. त्याबाबतची योग्य ती माहिती घेवूनच ATM चा वापर करावा. आपल्या ATM चा पिन नंबर गोपनीय ठेवावा.
- ६) आपल्या बँकेचे ATM कार्ड शॉपिंग सेंटर, मॉल, व्यवसायिक आस्थापने, दुकाने इत्यादीमध्ये बसविलेल्या पॉईन्ट ऑफ सेल टर्मिनल्सवर वापरता येते व त्याद्वारे ई-पेमेंट वरून वस्तू व सेवा खरेदी करता येतात याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.
- ७) आपल्या बँकेच्या शाखांमधून सर्व सभासद व ग्राहकांसाठी आर.टी.जी.एस. / एन.ई.एफ.टी. ची सुविधा विनाशुल्क उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. त्याचा सर्वांनी लाभ घ्यावा.
- ८) आपल्या बँकेने सर्वत्र कार्ड सेफ ॲपद्वारे सभासदास ATM पिन बदलणे, ई-कॉम पॉझ सव्हिहस सुविधा सुरू अथवा बंद करणे ही सुविधा सुरू केलेली आहे. सदर सुविधा घेणे करिता प्ले स्टोअर मधून Sarvatra Card Safe ॲप्लिकेशन डाऊनलोड करून घ्यावे.
- ९) बँकेने कॉलेजमधील विद्यार्थ्यांच्या फी कलेक्शनसाठी मायक्रो ए.टी.एम. सुविधा तसेच पेमेंट गेटवे द्वारे ऑनलाईन फी कलेक्शन सुविधा सुरू केलेली आहे.

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

बँकेच्या सध्याच्या विविध ठेव योजनांची माहिती व व्याजदर

अ. नं.	ठेवीचा प्रकार	दि. 01/01/2021 पासूनचे व्याजदर (द.सा.द.शे.)
१	चालू ठेव	---
२	सेव्हिंग्ज ठेव	३.०० %
	सुपर सेव्हिंग्ज ठेव	५.०० %
३	मुदत ठेव	
	१) ७ दिवस ते १४ दिवस	३.७५ %
	२) १५ दिवस ते ९० दिवस	४.२५ %
	३) ९१ दिवस ते २७० दिवस	४.५० %
	४) २७१ दिवस ते १ वर्ष पुर्ण	४.७५ %
	५) १ वर्षाचे पुढे ते २ वर्षे पुर्ण	५.०० %
	६) २ वर्षाचे पुढे	५.२५ %
४	पुनर्गुंतवणूक ठेव	
	१) ३० दिवसांसाठी पुनर्गुंतवणूक ठेव	३.७५ %
	२) ४५ दिवसांसाठी पुनर्गुंतवणूक ठेव	४.२५ %

- ❖ ज्येष्ठ नागरिकांसाठी (वय वर्षे ६० पुर्ण) एक वर्षावरील व त्यापुढील मुदतीसाठी साधी मुदत ठेवीवर ०.५०% जादा व्याजदर
- ❖ रयत शिक्षण संस्थेच्या सेवेतून सेवानिवृत्त (५८ वर्षे पुर्ण) होणाऱ्या बँक सभासदास एक वर्षावरील व त्यापुढील मुदतीसाठी साधी मुदत ठेवीवर ०.५०% जादा व्याजदर

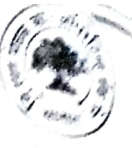
५) मुदत ठेव चक्रवाह व्याज योजना

या ठेव योजनेमध्ये ठराविक रक्कम एकरक्कमी गुंतविल्यास मुदतीनंतर खालीलप्रमाणे रक्कम मिळेल.

दाम दीडपट मुदत ठेव

७ वर्षे ९ महिने ९ दिवस

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

६) कर्मवीर कॅश सर्टिफिकेट

सदर ठेव योजनेमध्ये रु. १००/- च्या पटीत रक्कम गुंतविणे आवश्यक आहे. रु. १००/- च्या टॅबीची मुदतीनंतर खालीलप्रमाणे रक्कम मिळेल.

--: सर्व सभामद व नागरिकांसाठी :-

ठेव मुदत	मुदतीनंतर मिळणारी रक्कम
१२ महिने	१०६.८६
२४ महिने	११०.४५
३६ महिने	११६.९४
४८ महिने	१२३.२०
६० महिने	१२९.८०
७२ महिने	१३६.७५
८४ महिने	१४४.०७
९६ महिने	१५१.७८
१०८ महिने	१५९.९१
१२० महिने	१६८.४७

७) रयत बचत

दरमहा रु. १००/- चे पटीत गुंतविल्यानंतर ठराविक मुदतीनंतर खालीलप्रमाणे व्याजासह रक्कम मिळेल.

--: मासिक ठेव रुपये :-

महिने	१००	२००	३००	४००	५००	१०००	व्याजदर
१२	१२३१	२४६२	३६९४	४९२५	६१५६	१२३१२	४.७५%
२४	२५२९	५०५७	७५८६	१०११४	१२६४३	२५२८६	५.००%
३६	३९०५	७८११	११७१६	१५६२२	१९५२७	३९०५५	५.२५%
४८	५३४९	१०६९८	१६०४७	२१३९६	२६७४६	५३४९१	५.२५%
६०	६८७०	१३७४०	२०६१०	२७४८०	३४३५०	६८७०१	५.२५%
७२	८४७२	१६९४५	२५४१७	३३८९०	४२३६२	८४७२४	५.२५%
८४	१०१६१	२०३२१	३०४८२	४०६४२	५०८०३	१०१६०६	५.२५%
९६	११९३९	२३८७८	३५८१८	४७७५७	५९६९६	११९३९२	५.२५%
१०८	१३८१३	२७६२६	४१४३९	५५२५२	६९०६५	१३८१३०	५.२५%
१२०	१५७८७	३१५७४	४७३६१	६३१४८	७८९३६	१५७८७१	५.२५%

दि रयत सेवक को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सातारा

८) शुभमंगल ठेव योजना

या ठेव योजनेत दरमहा रु.१००/- अगर रु.१००/- च्या पटीत रक्कम ठेवणे आवश्यक आहे. रु.१००/- दरमहा सलग १० वर्षे ठेवीत गेल्यास ११ वर्षांनंतर रु.१६,६३२/- मिळतील.

९) पेन्शन ठेव योजना

या ठेव योजनेत दरमहा रु.५००/- अगर त्याच्या पटीत २५३ महिने रक्कम गुंतविल्यास दरमहा गुंतविलेल्या रक्कमेच्या दुप्पट रक्कम २५४ व्या महिन्यापासून तहहयात मिळेलच. परंतु वारसासही तहहयात मिळत राहिल. जर २५४ व्या महिन्यापासून पेन्शन नको असेल तर एकदम रक्कम मिळण्याचीही सोय या योजनेत आहे. रु.५००/- दरमहा ठेवीत गेल्यास २५३ व्या महिन्यांनंतर एकत्रित रक्कम रु.२,३०,९४३/- मिळेल.

१०) "लक्ष्मी" धनवर्धिनी ठेव योजना

सदरची ठेव योजना ही रिकरिंग ठेव असली तरी या ठेवीमध्ये आपल्या इच्छेनुसार दरमहा रक्कम भरली तरी चालेल. सदरच्या योजनेचे खाते सुरु करताना कमीत कमी रु.५००/- अगर त्याच्या पटीमध्ये रक्कम भरावी लागेल. खाते सुरु झालेनंतर तद्नंतरच्या महिन्यापासून त्यामध्ये खाते सुरु केलेल्या रक्कमेच्या दुप्पट किंवा तिप्पट रक्कम दरमहा भरता येईल. खाते सुरु करताना भरलेल्या रक्कमेइतकी रक्कम दरमहा भरावीच लागेल. सदर ठेव योजनेचा कालावधी हा ३ वर्षे ३ महिने (३९ महिने) राहिल. सदर ठेव योजनेस ३ वर्षांचे पुढील मुदतीसाठी जो व्याजदर लागू असेल तो राहिल.

११) रयत लखपती योजना

बँकेच्या ठेवीदारांसाठी 'रयत लखपती योजना' ही आकर्षक ठेव योजना चालू केलेली असून या योजनेमध्ये सहभागी होणाऱ्या ठेवीदारांचे लखपती होण्याचे स्वप्न साकार होणार आहे. सदरची योजना खालीलप्रमाणे :-

प्रति महिना रु.३,९७५/- भरा व २४ महिन्यांनी	.....	रु.१,००,५१०/- मिळवा.
प्रति महिना रु.२,५७५/- भरा व ३६ महिन्यांनी	.....	रु.१,००,५६६/- मिळवा.
प्रति महिना रु.१,८७५/- भरा व ४८ महिन्यांनी	.....	रु.१,००,२९६/- मिळवा.
प्रति महिना रु.१,४७५/- भरा व ६० महिन्यांनी	.....	रु.१,०१,३३३/- मिळवा.
प्रति महिना रु.६५०/- भरा व १२० महिन्यांनी	.....	रु.१,०२,६१६/- मिळवा.

कर्ज खाते नं. २५३७

जा.क्र./पतपेढी/कर्ज २८

दिनांक २९/०४/२०२२

लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील शिक्षणोत्तेजक
सहकारी पतपेढी लि. सातारा
द्वारा-ऑडिट डिपार्टमेंट,
रयत शिक्षण संस्था, सातारा

प्रति,

मा. प्राचार्य,

महाराजा जिवाजीराव शिंदे कॉलेज, श्रीगोंदा

महाशय,

आपल्या शाखेतील सेवक श्री नाईकवाडी भाऊसाहेब काशिनाथ हुदा - शिपाई यांना आपल्या शिफारशीनुसार पतपेढीतून १५००००/- (अक्षरी - एक लाख पन्नास हजार रूपये फक्त) कर्ज मंजूर केले आहे.

शेअर कर्जाची रक्कम त्यांचे पगारातून कपात करण्याची जबाबदारी सर्वस्वी आपणावर राहिल. खालील प्रमाणे कपात करून पतपेढीच्या नावे डी डी ने किंवा रयत बँक चालू ठेव खाते क्र. ०११०३६०००००२ वरती वर्ग करून दोन प्रतित चलनासहीत पाठवावी. कृपया रोख रक्कम पाठवू नये. कपात चलनात कर्ज खाते क्र. २५३७ न विसरता लिहावा. हि विनंती,

अ.नं.	कपात महिना	व्याज आकारणी रक्कम	मुद्दल रक्कम	व्याज रक्कम	एकूण रक्कम
१	Apr-२२	१५००००	०	५९४	५९४
२	May-२२	१५००००	२५००	११८८	३६८८
३	Jun-२२	१४७५००	२५००	११६८	३६६८
४	Jul-२२	१४५०००	२५००	११४८	३६४८
५	Aug-२२	१४२५००	२५००	११२८	३६२८
६	Sep-२२	१४००००	२५००	११०८	३६०८
७	Oct-२२	१३७५००	२५००	१०८९	३५८९
८	Nov-२२	१३५०००	२५००	१०६९	३५६९
९	Dec-२२	१३२५००	२५००	१०४९	३५४९
१०	Jan-२३	१३००००	२५००	१०२९	३५२९
११	Feb-२३	१२७५००	२५००	१००९	३५०९
१२	Mar-२३	१२५०००	२५००	९९०	३४९०
१३	Apr-२३	१२२५००	२५००	९७०	३४७०
१४	May-२३	१२००००	२५००	९५०	३४५०
१५	Jun-२३	११७५००	२५००	९३०	३४३०

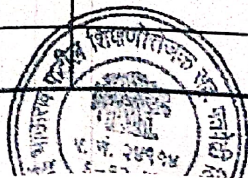
श्री. नुरकुलेश्वर

२९-४-२०२२

६

C. D. Jain College of Commerce, Shirampur
Inward No. 22
Date :- 29/04/2022

	Jul-୨୩	୧୧୫୦୦୦	୨୫୦୦	୧୧୦	୩୪୧୦
୭	Aug-୨୩	୧୧୨୫୦୦	୨୫୦୦	୮୧୧	୩୩୧୧
୧୮	Sep-୨୩	୧୧୦୦୦୦	୨୫୦୦	୮୭୧	୩୩୭୧
୧୯	Oct-୨୩	୧୦୭୫୦୦	୨୫୦୦	୮୫୧	୩୩୫୧
୨୦	Nov-୨୩	୧୦୫୦୦୦	୨୫୦୦	୮୩୧	୩୩୩୧
୨୧	Dec-୨୩	୧୦୨୫୦୦	୨୫୦୦	୮୧୧	୩୩୧୧
୨୨	Jan-୨୪	୧୦୦୦୦୦	୨୫୦୦	୭୯୨	୩୨୯୨
୨୩	Feb-୨୪	୯୭୫୦୦	୨୫୦୦	୭୭୨	୩୨୭୨
୨୪	Mar-୨୪	୯୫୦୦୦	୨୫୦୦	୭୫୨	୩୨୫୨
୨୫	Apr-୨୪	୯୨୫୦୦	୨୫୦୦	୭୩୨	୩୨୩୨
୨୬	May-୨୪	୯୦୦୦୦	୨୫୦୦	୭୧୩	୩୨୧୩
୨୭	Jun-୨୪	୮୭୫୦୦	୨୫୦୦	୬୯୩	୩୧୯୩
୨୮	Jul-୨୪	୮୫୦୦୦	୨୫୦୦	୬୭୩	୩୧୭୩
୨୯	Aug-୨୪	୮୨୫୦୦	୨୫୦୦	୬୫୩	୩୧୫୩
୩୦	Sep-୨୪	୮୦୦୦୦	୨୫୦୦	୬୩୩	୩୧୩୩
୩୧	Oct-୨୪	୭୭୫୦୦	୨୫୦୦	୬୧୪	୩୧୧୪
୩୨	Nov-୨୪	୭୫୦୦୦	୨୫୦୦	୫୯୪	୩୦୯୪
୩୩	Dec-୨୪	୭୨୫୦୦	୨୫୦୦	୫୭୪	୩୦୭୪
୩୪	Jan-୨୫	୭୦୦୦୦	୨୫୦୦	୫୫୪	୩୦୫୪
୩୫	Feb-୨୫	୬୭୫୦୦	୨୫୦୦	୫୩୪	୩୦୩୪
୩୬	Mar-୨୫	୬୫୦୦୦	୨୫୦୦	୫୧୫	୩୦୧୫
୩୭	Apr-୨୫	୬୨୫୦୦	୨୫୦୦	୪୯୫	୨୯୯୫
୩୮	May-୨୫	୬୦୦୦୦	୨୫୦୦	୪୭୫	୨୯୭୫
୩୯	Jun-୨୫	୫୭୫୦୦	୨୫୦୦	୪୫୫	୨୯୫୫
୪୦	Jul-୨୫	୫୫୦୦୦	୨୫୦୦	୪୩୫	୨୯୩୫
୪୧	Aug-୨୫	୫୨୫୦୦	୨୫୦୦	୪୧୬	୨୯୧୬
୪୨	Sep-୨୫	୫୦୦୦୦	୨୫୦୦	୩୯୬	୨୮୯୬
୪୩	Oct-୨୫	୪୭୫୦୦	୨୫୦୦	୩୭୬	୨୮୭୬
୪୪	Nov-୨୫	୪୫୦୦୦	୨୫୦୦	୩୫୬	୨୮୫୬
୪୫	Dec-୨୫	୪୨୫୦୦	୨୫୦୦	୩୩୬	୨୮୩୬
୪୬	Jan-୨୬	୪୦୦୦୦	୨୫୦୦	୩୧୭	୨୮୧୭
୪୭	Feb-୨୬	୩୭୫୦୦	୨୫୦୦	୨୯୭	୨୭୯୭

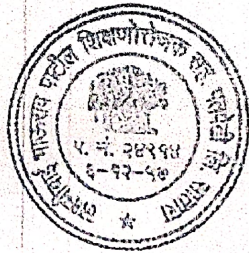
	Mar-२६	३५०००	२५००	२७७	२७७७
५९	Apr-२६	३२५००	२५००	२५७	२७५७
५०	May-२६	३००००	२५००	२३८	२७३८
५१	Jun-२६	२७५००	२५००	२१८	२७१८
५२	Jul-२६	२५०००	२५००	१९८	२६९८
५३	Aug-२६	२२५००	२५००	१७८	२६७८
५४	Sep-२६	२००००	२५००	१५८	२६५८
५५	Oct-२६	१७५००	२५००	१३९	२६३९
५६	Nov-२६	१५०००	२५००	११९	२६१९
५७	Dec-२६	१२५००	२५००	९९	२५९९
५८	Jan-२७	१००००	२५००	७९	२५७९
५९	Feb-२७	७५००	२५००	५९	२५५९
६०	Mar-२७	५०००	२५००	४०	२५४०
६१	Apr-२७	२५००	२५००	२०	२५२०

श्री शाखाप्रमुख यांचे मार्फत रवाना.....

श्री नाईकवाडी भाऊसाहेब काशिनाथ हुदा - शिपाई

सुचना :-

१. सदर सेवकाची बदली झाल्यास सदरची कपात यादी संबंधित शाखेकडे पाठवावी व तसे केल्याचे आमच्याकडे कळवावे.
२. कपातीची रक्कम वेळेत व बिनचूक पाठवावी. हप्तें जमा झाले नाहीत तर पतपेढीच्या पोटनियमानुसार द.सा.द.शे. ५ टक्के दंडव्याज आकारणी केली जाईल.

(Signature)
सेक्रेटरी

लक्ष्मीबाई भाऊराव पाटील शिक्षणोत्तेजक
सहकारी पतपेढी लि. सातारा

दि० २२/१०/२०२१

प्रति,

मा० प्राचार्य साहेब,
चंद्ररूप डाकले जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीगामपूर

विषय :- दिपावली सहानुग्रह अडव्हाळत मिळणे बाबत...

अर्जदार :- श्री फटांगरे मनसुन भिका (ग्रं. परिचर)
श्री गांगुर्डे वाकासाहेब राजेंद्र (शिपाई)
श्री शिंदे सोमनाथ एकनाथ (शिपाई)
श्री नरवडे बांडू साई (ग्रं. परिचर)
श्री बुजाक पुणेल नरन (ज्युनि. फ्लारक)

महोदय,

उपरोक्त विषयान्वये विनंती अर्ज करतो की,
दिपावली सणासाठी दिपावली सहानुग्रह अनुदान अडव्हाळत
प्रत्येकी रु १५०००/- (पंधरा हजार रु) मिळाने ही विनंती

करतो,

मै०सा०जा० व्हावे.

आपले आज्ञाधारक

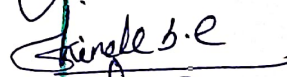
१) श्री फटांगरे एम.की.

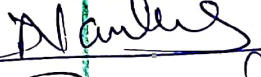
२) श्री गांगुर्डे की.आर

३) श्री शिंदे एस ई -

४) श्री नरवडे की एस -

५) श्री बुजाक एम. व्ही -

Recd Sir
Date
22/10/21

खर्चाची पावती

व्हौचर नंबर

250

ता. 30/10/2023

ग. प्राचार्य,

चंद्ररुप डाकले जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीरामपूर यांना

पावती लिहून देणार श्री.

शिंदे श्री. प्रभाकर एकनाथ

वहणार

श्री. रामपूर

पावती लिहून देतो की, खालील तपशीलाप्रमाणे आज रोजी

रक्कम मिळाली, काही तक्रार नाही.

खाते

तपशील	रुपये	पैसे
दियावली महाविद्यालय अहमदाबाद	90,000	—
श्री. प्रभाकर		
चेक नं. 003332/25/10/2023		
रु. (अक्षरी व अंकी) रु. ९०,०००/-	90,000	—

खालीलप्रमाणे रक्कम अदा करून ही पावती रद्द केली.

नांक / / 2023

विभागप्रमुख

अकाउंट

अधिक्षक

प्राचार्य

पैसे

ही

खर्चाची पावती

व्हौचर नंबर

२९६

ता. २९/१०/२०१९

मा. प्राचार्य,

चंद्ररुप डाकले जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीरामपूर यांना

पावती लिहून देणार श्री.

नरवडे वीडू कांडू

वहणार

श्रीरामपूर

पावती लिहून देतो की, खालील तपशीलाप्रमाणे आज रोजी

रक्कम मिळाली, काही तक्रार नाही.

खाते

तपशील	रुपये	पैसे
विपावली महाविद्यालय अहमदनगर जिल्हा	१०,०००	-
श्रीराम मिशाल		
चक्र क्र ००३३३३ / १९१०/२०१९		
रु. (अक्षरी व अंकी) रु. देहा ह्या १२५५५५	१०,०००	-

तपशीलाप्रमाणे रक्कम अदा करून ही पावती रद्द केली.

नांक / /२०१९

विभागप्रमुख

अकाउंटंट

अधिक्षक

प्राचार्य

पैसे

ही

खर्चाची पावती

I. प्राचार्य,

व्हौचर नंबर

284

ता. 28/10/2029

चंद्ररुप डाकले जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीरामपूर यांना

वती लिहून देणार श्री.

गुंजाव कृतिमि वलंत

हणार

पावती लिहून देतो की, खालील तपशीलाप्रमाणे आज रोजी

कम मिळाली, काही तक्रार नाही.

खाते

तपशील	रुपये	पैसे
दिवावती सहानुत्तह अनुदान अडवडाव	90,000	—
अथे मिळाली		
चक्र क्र 003333/28/10/2029		
ण (अक्षरी व अंकी) रु. दहा हजार ०० फक्त -	90,000	—

लप्रमाणे रक्कम अदा करुन ही पावती रद्द केली.

तांक / / 209

विभागप्रमुख

अकाउंट

अधिक्षक

प्राचार्य

पैसे

पैसे

खर्चाची पावती

मा. प्राचार्य,

व्हौचर नंबर

2976

ता. 29/10/2019

चंद्ररुप डाकले जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीरामपूर यांना

पावती लिहून देणार श्री. डा. गुरुदेव बाकासाहेब राजेंद्र
व्हणार श्रीरामपूर
रकम मिळाली, काही तक्रार नाही. पावती लिहून देतो की, खालील तपशीलाप्रमाणे आज रोजी

खाते

तपशील

तपशील	रुपये	पैसे
दिपावली साहाय्येक अग्रदान अडवहास रातेव गिवासा	90.000	
दि 003333/2019/2019		
रु. (अक्षरी व अंकी) रु. <u>हहा हहाह रु unaw</u>	90000	

तपशीलाप्रमाणे रकम अदा करुन ही पावती रद्द केली.

दि. / / 2019

विभागप्रमुख

Ravi 32
अकॉउंट

अधिक्षक

[Signature]
प्राचार्य

[Signature]
पैस घणाराची सही

क्रमांक (को.संज्ञित)

293

खर्चाची पावती

वहोचर नंबर

[Blank box]

ता. 29/ 90/ 2029

मा. प्राचार्य,

चंद्ररुप डाकले जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीरामपूर यांना

पावती लिहून देणार श्री. फटांगटे मंगलुळ शिर्का

पावती लिहून देतो की, खालील तपशीलाप्रमाणे आज रोजी रक्कम मिळाली, काही तक्रार नाही.

खाते

तपशील	रुपये	पैसे
शिर्का मंगलुळ शिर्का	90,000	-
रुपये शिर्का		
~~पेक नं 003333/2019012029~~		
हस्ताक्षर क फटांगटे	90,000	-

खालीलप्रमाणे रक्कम अदा करून ही पावती रद्द केली.

क्रमांक / / 209

विभागप्रमुख

[Signature]

अकाउंटंट

अधिक्षक

[Signature]

प्राचार्य

सही

वंद्ररूप डाकले जैज कोलेजे
 श्रीक कोर्सर्स, श्रीरामपुर

सेवक निवास

नॉंद वही
 सन 2020-2029

कॉपी नं.	सेवकके नाम	मास	द्विमास	त्रै	कुल	मास	शुद्ध	अक्टोबर 2020	नोव्हेंबर 2020	डिसेंबर 2020	जानेवारी 2021	फेब्रुवारी 2021	प्रमाण	टीपा
9	श्री. गुंजाल ठा. ठा. Pay 952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
2	श्री. शेख ठा. ठा. Pay 952	950	950	950	950	950	950	950	950	950	950	950	950	2019-20
3	श्री. पन्नादे ठा. ठा. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
4	श्री. हाथे ठा. ठा. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
5	श्री. शिंदे ठा. ठा. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
6	श्री. गणपती के. ठा. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
7	श्री. मोरे ठा. ठा. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
8	श्री. पवार ठा. ठा. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
90	श्री. कांबळे श्री. श्री. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
99	श्री. डावडे ठा. ठा. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
92	श्री. दोडके श्री. श्री. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20
93	श्री. भावे ठा. ठा. Pay 811 - 155 Pay 811 - 165	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	952	2019-20

श्री. कोलेजे
 श्री. कोर्सर्स
 श्री. रामपुर

Rayat Shikshan Sanstha's
C.D.Jain College of Commerce, Shrirampur
Dist. Ahmednagar

Staff Quarter Rent Register

Year. 2000-2001 To 2018-2019

2019-2020, 2020-2021, 2021-22,

2022-23,

968

Date: 17-07-2021

Transaction Successful
01:54 PM on 17 Jul 2021

Transaction ID
T2107171354272901416893

Paid to

Principal Night College of Arts and Commerce
Ichalkaranji
XXXXX2825
Indian Bank **₹2,000**

Debited from

*****1395
UTR:119813025167 **₹2,000**

Money sitting idle in your bank account?
Move it to Liquid Funds and give it a chance to grow

Message
UGC care list Group- I Akshar Wangmay Research Journal Publication Fee

Powered by
EHIM LIPi YES BANK

दिनांक 2021-22 17 जुल 21
श्री अक्षर वांगमय को UGC-care
1131 का अंशदान के लिए प्रेषित किया गया।
ऑनलाइन रेजिस्ट्रार फी
दि 17/07/2021 श्री अक्षर वांगमय
महाराष्ट्र

Meldane

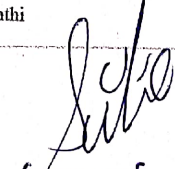
Dr. Kekarane MA

H000
390
H390

श्री. डी. जे. कांकराणे ऑफिस कॉमर्स
श्रीरामपुर, ज. जहमदनगर

Journal Details

Journal Title (in English Language)	Akshar Wangmay (print only) (Current Table of Content)
Journal Title (in Regional Language)	अक्षर वाङ्मय (print only)
Publication Language	Marathi
Publisher	Pratik Prakashan
ISSN	2229-4929
E-ISSN	NA
Discipline	Arts and Humanities
Subject	Language
Focus Subject	Marathi

प. माचार्य
सी.डी.जे. कॉलेज ऑफ कॉमर्स
क्षीरासूर, जि. अहमदनगर

RNI MAHMAR

36829-2010

ISSN- 2229-4929

Peer Reviewed

Akshar Wangmay

International Research Journal

UGC-CARE LISTED

Special Issue, Volume- III

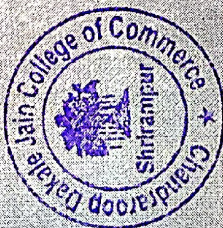
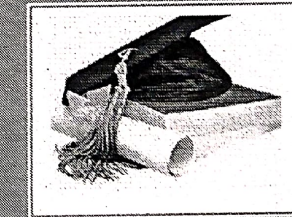
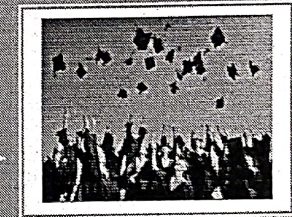
Challenges of Higher Education in India to Compete with
Global Level

July 2021

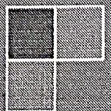
Chief Editor:
Dr. Nanasheeb Suryawanshi

Executive Editor:
Dr. Purandhar Dhanapal Nare
Principal,
Night College of Arts and Commerce,
Ichalkaranji

Co-Editor:
Dr. Madhav. R. Mundkar

Address
'Pranav', Rukmenagar,
Thodga Road, Ahmadpur, Dist- Latur 413515 (MS)

AKSHAR WANGMAY

International Peer Reviewed Journal
UGC CARE LISTED JOURNAL

July 2021

Special Issue, Volume-I

On

**CHALLENGES OF HIGHER EDUCATION IN INDIA TO COMPETE WITH
GLOBAL LEVEL**

Chief Editor

Dr. Nanasheeb Suryawanshi

Pratik Prakashan, 'Pranav, Rukmenagar, Thodga Road Ahmedpur,
Dist. Latur, -433515, Maharashtra

Executive Editor

Dr. Purandhar Dhanapal Nare

Principal

Night College of Arts & Commerce, Ichalkaranji.

Co-Editor

Dr. Madhav. R. Mundkar

Assistant Professor, Head Dept. of Hindi
Night College of Arts & Commerce, Ichalkaranji.

Editorial Board

Prof. M. R. Dandekar

Prof. Dr. S. L. Randive

Prof. Dr. G. B. Khandekar

Prof. Dr. D. B. Birnale

Prof. Dr. R. V. Sapkal

Prof. Dr. S. V. Chaple

Prof. S. R. Patankar

Published by-Dr. Purandhar Dhanapal Nare, Principal, Night College of Arts & Commerce, Ichalkaranji.

The Editors shall not be responsible for originality and thought expressed in the papers. The author shall be solely held responsible for the originality and thoughts expressed in their papers.

© All rights reserved with the Editors Price:Rs.1000/-

Chief Editor

Dr. Nanasaheb Suryawanshi

Pratik Prakashan, 'Pranav, Rukmenagar, Thodga Road Ahmedpur,
Dist. Latur, -433515, Maharashtra

Executive Editor

Dr. Purandhar Dhanapal Nare

Principal

Night College of Arts & Commerce, Ichalkaranji.

Co-Editor

Dr. Madhav. R. Mundkar

Assistant Professor, Head Dept. of Hindi
Night College of Arts & Commerce, Ichalkaranji.

Editorial Board

Prof. M. R. Dandekar

Prof. Dr. S. L. Randive

Prof. Dr. G. B. Khandekar

Prof. Dr. D. B. Birnale

Prof. Dr. R. V. Sapkal

Prof. Dr. S. V. Chaple

Prof. S. R. Patankar

CONTENTS

Sr. No.	Paper Title	Page No.
1.	Present Status of Indian Higher Education Dr. Maruti Arjun Kekane	1-4
2	Suggested Model for Higher Education in India to Compete With the Globe Dr. Akhilsaheb Babulal Nadaf	5-9
3	A Study on Role of Smartphone in Higher Education Dr. Raju G.	10-12
4	The Geographical Analysis of Rural Settlements Spacing in Daund Tahsil, Pune District.(M.S.) Mr. Parkhe Sakharam Baban, Dr. Chimangunde Vishavraj S.	13-16
5	Reviving Sports Post Pandemic Covid-19. Dr. R. D. Naiknaware	17-20
6	A Case Study of Influence Area of Primary Health Centers (PHC) in Panchganga River Basin Mehub V. Managave, Dr. M. V. Suryawanshi	21-24
7	Importance of Recreation in modern society Mrinalini Nehra	25-27
8	Indian Higher Education System: Issues and Challenges Dr Anil Kumar Teotia	28-31
9	Challenges of Higher Education in India Dr. Smita D. Rane	32-34
10	Agro Tourism in Pune District: A SWOC Analysis Dr. Langade Sunil Sambhaji	35-38
11	Information and Digital Literacy Models for Academic Libraries Dr Namita Khot	39-45
12	Higher Education System in India: Major Concerns And Emerging Challenges Atul Kpam Marconi Singh	46-49
13	A Comparative Study of Social Adjustment Among Hostel and Non Hostel College Students Indrajeet Vijaysinh Patil	50-52
14	Higher Education: New Education Policy, Affect the New Technique for Teachers Smt. Archana Pandurang Kshirsagar	53-56
15	Fertility And Mortality Analysis in Chopda Tahsil, District Jalgaon (MS) Mrs. Sangita N. Patil, Dr. Shaileshkumar A. Wagh	57-63
16	Magnetic Susceptibility: A Proxy Parameter in Study of Palaeoclimate T.R.Mudgal	64-67
17	The Importance of Eye Witness, Threats To His Life And Protection In Criminal Justice System Bhosale Rakesh Arvind, Dr. Prabhakar Raghunath Jagtap	68-71
18	Role of Renewable Energy in Climate Change Mitigation Dr. K. R. Tanange	72-75
19	Study of Forest Cover and Forest Change in India: A Geographical Perspective Dr.Rajendra O. Parmar	76-81
20	The Chief Aspects of Thomas Hardy's Poetic Style Dr. Dwijendra Nath Burman	82-84
21	The Significant of English in Higher Education Dr. Prashant Tanaji Chavare	85-87
22	The Role of ICT in Higher Education Dr.Deshmukh S.B.	88-90
23	To Prepare a Norms for Selection of Hockey Players Dijesh Pandurang Karad	91-93
24	Role of Microfinance in Empowerment of Women in India Miss Charushila Bhupal Tasgave	94-96
25	A Study of Relation between Anxiety and emotional maturity among adolescence Prof. Dr. S. H. Mohite	97-98
26	Evaluation and scientific value of geomorphosite for geotourism development - A case study of Anjaneri hills, Tryambakeshwar Tahsil, Maharashtra. Dnyaneshwar N Pawar and Vasant B Boraste	99-104
27	Challenges and Opportunities in Higher Education in India Dr. Rahul N. Surve	105-108
28	Impact of Covid-19 Pandemic on Higher Education Bharat V. Patil	109-111

29	Significance of Experience on Leadership Behavior of College Directors of Physical Education & Sports of Goa Sunny R. Kanekar, R. B. Deshmukh	112-115
30	The Effects of Athletic Participation on the Academic Achievement of Higher Secondary Students in Goa Mr. Mangesh M. Parab	116-118
31	Covid-19 Era: A Gateway to Interdisciplinary Approach to Higher Education In India Ansari Faiz Ayat, Sonalika Nigam	119-121
32	Medium of Legal Education, official language of the Court and Administration of Justice: an Analytical Study Dr. Umesh Shrikrishnarao Aswar	122-124
33	Impact of Yoga on Academic Achievement of School Students of Paschim Medinipur, West Bengal. Sk Rasid Mahammad	125-129
34	Need and challenges of management education in Primary Health Care System in India Mr. Sanjay J Kasabe, Dr. Bharat V. Patil	130-132
35	Status of Life Sciences in Higher Education of India Bhagwat W. Chavre	133-136
36	Assessing Learners' Proficiency in English Using Englishscore Mobile App Dr Prajna Prani, Dr Ajit Kumar Pradhan	137-140
37	A study on Sources of ancient Indian history Dr.Prakash D. Pawar	141-143
38	Hemadpanti Architecture - A Historical Review Dr.Dipak M.Chavan	144-146
39	Changes of Cotton Cropping Pattern in Yavatmal District – 2007 to 2018 Prof. Parag S. Meshram Dr. R.K.Dange	147-149
40	Globalization and Higher Education Prof. Dr. Netaji Bharat Kokate	150-151
41	A Study on Pradhan Mantri Jandhan Yojana and Pradhan Mantri Jandhan Literacy Dr. Dipak Vishwanath Dokhale	152-156
42	Use of Open Access Resources by the University Students: A Study Dr. Prakash Bhairu Bilawar	157-161
43	T.Q.M A Means of Sustainable Development In Higher Education Dr. C. S. Kale	162-164
44	Impact of Mobile Technology on Face-to-face Communication – A Case Study Dr. V.D.Dhumal	165-170
45	Re-imagining the Social Structure of the Malabar Rebellion of 1921 Dr. Manu T., Dr. Hassan J., Dr. A. K. Ampotti, Mr. Shajeer S	171-172
46	Reviewing Indian Higher Education, With A Focus On Management And Commerce Shivani Singh	173-176
47	Digital / Virtual Reference Services In The Present Context: A Review Kishor N. Desai	177-180
48	Challenges and Opportunities of Academic Libraries for boosting Higher Education in Covid-19 Pandemic Situation Dr. Shivaji P Kamble	181-183
49	Changes in Characterization of Sehmat in Adapted Bollywood Film Raazi Mr. Vilas Pandurang Chaugale, Dr. N. P. Khavare	184-186
50	Self-Assertion of Women in Terry McMillan's Novel <i>Mama</i> Smt. Tejashri Shivaji Patil	187-188
51	A Paper on Highlights of Requirements and Role of Teachers, Students in Colleges for Quality Higher Education Dr. Purandhar Dhanpal Nare	189-192
52	Stubble Burning Impact on Micro Environment Biomagnification Dr. S M Gotyal	193-196
53	Analysis on the Effect Of CEO Duality on Firm Performance – A Study on Selected Companies in Bengaluru Malini. M.V, Dr. P. Kavitha	197-203
54	A Study on Impact of Stress Management Techniques on IT Professionals in Bangalore C. B. Gopinath, Dr. J. Gajendra Naidu	204-211
55	An Empirical Study on Consumers' Online Shopping Decision With Reference to E-Retailing in Bangalore City Renuka. L, Dr. G.A. Venkatesan	212-220

Present Status of Indian Higher Education

Dr. Maruti Arjun Kekane

C.D.Jain College of Commerce, Shirampur

Email id- maruti.kekane@gmail.com

Abstract:

Higher education is finding it difficult to meet the issues of unplanned expansion, educated unemployment, unequal growth, commercialization of education, financial crises, teacher burn and digital division of quantity vs. quality, equity vs. excellence, and creativity vs. conformity. At this point, the new education should teach everyone how to classify and rearrange information, how to look at problems from a new direction and finally teach themselves. Teachers are the most effective trained manpower for a nation. Because, they produce technologists, scientists, doctors, engineers, policy makers, businessmen and educators. Existing education should be improved consistent with the requirements of the time. It must meet the demands of its country and the changing landscape of the world. It should be competitive and cooperative. The purpose of every system of education is to mold individuals to play their role in society. This research paper discuss on various issue, Present status and Problems of Higher Education in India.

Keywords: Indian higher education; Issues; Regulatory reform; Quality; Collaboration; Globalization; manpower;

Introduction:

Indian higher education has experienced unprecedented expansion since independence. India has produced scientists, engineers, technologists, doctors, teachers and managers who are in great demand everywhere the planet. It is now one of the top ten countries in terms of industrial and technological potential, due to the significant contribution of manpower and equipment provided by higher education, in particular, technical education. The methods of higher education should also be appropriate for the four pillars of education, learning to learn, learning to learn, learning to become and becoming. Employment of student-centered education and dynamic education system will provide more opportunities. Indian higher education should teach each person how to categorize and retell information, how to look at problems from a new direction and finally teach themselves. Teachers are the simplest trained manpower for a nation. Because, they produce technologists, scientists, doctors, engineers, policy makers, businessmen and educators.

Objectives of the Study:

1. To study of Various Issues of Indian Higher Education.
2. To study of Present status of Indian higher education.
3. To study of problems of Indian higher education.

Issues in Indian higher education

1. Teaching qualities

The first issue facing higher education in India is the lack of teaching quality. Teachers are not well trained and are qualified for the job they are assigned. Many colleges recruit young graduates as professors who have no experience or knowledge. So this is a big problem.

2. Financing

Along with higher education in India, financing is also an issue. Yes, India is already spending too much on higher education and it cannot afford to spend more. More financing is needed if the quality of higher education is to be improved.

3. Privatization

Privatization of higher education is the way to go. However privatization alone is not going to solve the problem. You need to foster a culture of creativity, imagination and learning new skills in young students.

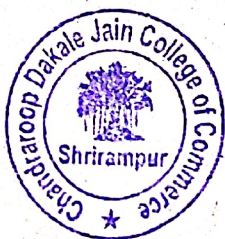
4. Quota system

Debating the quota system is very controversial. But if you are being honest I have to tell you that quotas are not good for the quality of higher education. Talent and ability are more important than your identity. However the quota system is still a challenge.

5. Political factors

Political impacts is additionally a nasty thing and a problem with education . The governing bodies do not want any political influence or interference in their affairs.

6. Ethical issues

The younger generation has no interest in serving their country and they are more interested in just taking a job and a hefty salary package.

The Present status of Indian higher education

The Indian educational activity system is facing an unprecedented transformation within the coming decade. This transformation is being driven by economic and demographic change: by 2021, India are going to be the world's third largest economy, with a correspondingly rise within the size of its middle classes.

1. Demand-Supply Gap:

India includes a low rate of enrolment in higher education, at only 20%, compared with 29% in China and 39% in Brazil. there's enormous unmet demand for higher education. By 2021, the Indian government aims to attain 33% gross enrolment, which will mean providing 42 million university places, a rise of 15 million in six years.

2. Quality Education:

The system is beset by problems with quality in many of its institutions: a chronic shortage of college, poor quality teaching, out dated and rigid curricula and pedagogy, lack of accountability and quality assurance and separation of research and teaching.

3. Research and Development:

a really low level of PhD enrolment, India doesn't have enough top quality researchers; there are few opportunities for interdisciplinary and multidisciplinary working, lack of early stage research experience; a weak ecosystem for innovation, and low levels of industry engagement.

4. Faculty Shortage:

According to a report published in IANS around 35 percent posts are vacant within the central universities, 25 percent within the IIMs, 33.33 percent within the National Institute of Technology (NITs) and 35.1 percent in other central education institutions arising under the Human Resource Development (HRD) Ministry. However so as to beat this, government is getting to have short-term measures like raising the retirement age in teaching posts from 62 to 65 years and enhancement in salaries and other benefits for teachers. Also some long-term measures have also been initiated for attracting children to choose this (teaching) career. These include enhancement in fellowships and attractive start-up grants in various disciplines.

5. Regulatory reform

The quality of education provided by state, central and personal institutions should be motivated and therefore the changes should be implemented by a top quality assurance body of UGC. Therefore, government and personal educational institutions have moved to certain levels. Collaboration is required with due attention on all aspects associated with quality and preparation of adequate number of educational staff. Such efforts require a really serious structure for research base institutions. Public-private participation is important to bring quality within the education system. The University Grants Commission and therefore the Ministry of Human Resource Development should play a key role in developing a purposeful interface between universities, industries and national research laboratories to enable researchers to interact education institutions in research activities to facilitate the supply of the newest sophisticated equipment.

6. ICT for Enlightenment

In this context, education must be oriented to satisfy the challenges and wishes of these who are exploiting the means of ICT in their areas of life. MHRD has taken several initiatives to market digital education literacy within the country. With the utilization of data and Communication Technology (ICT), SWAYAM has integrated a web curriculum to hide all education disciplines and skills field courses. thus far quite 28 lakh learners are enrolled in 1000+ MOOCs courses run through SWAYAM. , SWAYAM Prabha is meant to supply 32 top quality educational channels through DTH (Direct to Home) across the length and breadth of the country on a 24X7 basis. The project also plans to develop an entire learning management system where students can cash in of varied learning tools, including additional web-resources, video-lectures, animated performances and self-assessments.³

7. International cooperation

The Government of India, consistent with the National Assessment and Accreditation Council (NAAC), is inviting aspiring candidates from everywhere the planet to pursue education within the desired field from top ranked institutions in India, a corporation of upper education institutions in India. The initiative launched in April, 2018 has been degraded by the Ministry of Human Resource Development (MHRD), Government of India, and Study in India, Study in India,

EdCIL (Educational Consultant of India), and a Central Public Sector Enterprise (CPSE). International cooperation is gaining importance so far another event. With the increasing development of transportation and communication, the worldwide village is placing a growing emphasis on international cooperation problems to seek out solutions in education. The international community can share its experience and experts for problems in education investing in education

Problems with education in India

1. Gap in supply and demand

India's Gross Enrollment Rate (GER) is simply 19% which isn't good GER is 6% less than the planet average and a minimum of 50% less than the developed world like Australia and USA. This may need to change if we are to enhance the state of upper education in India.⁴

2. Mushrooming of inferiority institutions

Making mushrooms of inferiority institutions everywhere the country isn't good for education. These new colleges lack capacity and that they are close to withdraw money from students and their parents. Education has an excessive amount of glamor and inferiority.

3. No project based learning

Higher education lacks project based education. Young graduates got to learn new skills especially business skills which will give them employment. So we aren't that specialize in project based learning. Just theory isn't enough, we also need practical knowledge.

4. No strategy

There is no strategy for education in India. We don't have foreign students to return to the country and study here. the govt has no plan for this and it's an enormous challenge.

5. Why only service industry?

We are hooked in to the servicing industry. We all want to be selected in campus selection so we like jobs within the servicing sector. However, education doesn't solve the matter when it involves job creation within the construction sector.

Recommendation

1. Government should offer tax concessions or fiscal incentives for setting up campuses of higher education by various private/corporate sectors.
2. To provide Open Universities need to be encouraged to offer quality programmes at the least cost.
3. Government should encourage foreign universities to come to India to set up independent operations or collaborate with existing Indian Institutions.
4. A regulatory set up is required to ensure that there is no cheating; fixation of fees should not be in state control.
5. There is great need for providing broad band connectivity to all students along with free or low priced computer accessibility.
6. Good salary packages and benefits to the faculty so that good brains can be attracted to this profession.
7. Implement to the Right of Children to Free and Compulsory Education to higher education.
8. To reduce the dropout students ratio of Higher education.
9. To increase the students ration in Higher Education through the provide value education.

Conclusion

I will conclude by saying that for any country both primary and higher education is needed. Primary education has its own importance just like higher education has its own importance. However higher education is very important to grow our economy. Higher education in India has more challenges and issues. The main governing body in India is the University Grants Commission, which implements its policy guidelines, standards, advises the government and helps in coordinating between the Center and the State. The University and its constituent colleges are the main institutions of higher education in India. There are many private institutes in India that offer various business courses in India. Distance education is also a feature of the Indian higher education system. Some Indian institutes, such as the Indian Institute of Technology have been recognized globally for their standard of education.

References:

1. PWC report on, "Redefining Higher Education for Inclusive Development in Eastern India", Indian Chamber of Commerce, 2010.
2. Debkumar Mukherjee, "Higher Education in India-concerns and strategies" Asia-Pacific Business and Technology report 2010. IANS (Indo-Asia News service) report of 18 August 2010.

3. PWC report on "Emerging opportunities for private and foreign participation in higher education" Indo-US Summit on higher education 2010.
4. Uttara Dukkupati, "Higher Education in India: sustaining long term growth" South Asia Monitor, 141, 01 May, 2010.
5. India Education, "Open universities in India" ,www.indiaedu.com. MHRD, Annual Report on Higher Education in India- 2009-2010.
6. UGC report: "Higher Education in India: Issues related to expansion, inclusiveness, quality and finance" 2008.
7. udhanshu Bhutan, "Universities and colleges requirements for 15% target during 11th plan-an estimate" in *ibid.*

११

968

Transaction Successful
02:48 PM on 19 Jul 2021

Date: -
19-07-2021

Transaction ID
T2107191448138400698018

Paid to

Principal Night College of
Arts and Commerce
Ichalkaranji
XXXXX2825
Indian Bank

₹2,000

Debited from

*****1395
UTR:120002198507

₹2,000

Money sitting idle in your bank
account?
Move it to Liquid Funds and give it a
chance to grow

Message

Dr. Maruti Arjun Kekane,
Rayat Shikshan Santha's
C.D. Jain College of Commerce, Shirampur
Second Reseach Paper publication Fee.

सं 2021-22 वसु
July 2021 जेजी Akshar
Wangmay मात UGC - case 1157
हसे Reseach paper प्रकाश
जाली (2) वी Registration fee दि. 19/7/21 वी
मिळाली.
Dr. Kekane M.A.

Powered by
BHIM UPI YES BANK

(Dr. प्रचार्य
सी.डी. जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स
श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर

Journal Details

Journal Title (in English Language)	Akshar Wangmay (print only) Current Table of Content
Journal Title (in Regional Language)	अक्षर वाङ्मय (print only)
Publication Language	Marathi
Publisher	Pratik Prakashan
ISSN	2229-4929
E-ISSN	NA
Discipline	Arts and Humanities
Subject	Language
Focus Subject	Marathi

सी.डी. श्रीरामपूरु ऑफ कॉमर्स
अहमदनगर

RNI MAHMAR
36829-2010

ISSN- 2229-4929

Peer Reviewed

Akshar Wangmay

International Research Journal

UGC-CARE LISTED

Special Issue, Volume- III

Challenges of Higher Education in India to Compete with
Global Level

July 2021

Chief Editor:
Dr. Nanasahab Suryawanshi

Executive Editor:
Dr. Purandhar Dhanapal Nare
Principal,
Night College of Arts and Commerce,
Ichalkaranji

Co-Editor:
Dr. Madhav. R. Mundkar

Address
'Pranav', Rukmenagar,
Thodga Road, Ahmadpur, Dist- Latur 413515 (MS)

AKSHAR WANGMAY

International Peer Reviewed Journal

UGC CARE LISTED JOURNAL

GLOBAL LEVEL

Chief Editor

Dr. Nanasaheb Suryawanshi

Pratik Prakashan, 'Pranav, Rukmenagar, Thodga Road Ahmedpur,
Dist. Latur, -433515, Maharashtra

Executive Editor

Dr. Purandhar Dhanapal Nare

Principal

Night College of Arts & Commerce, Ichalkaranji.

Co-Editor

Dr. Madhav. R. Mundkar

Assistant Professor, Head Dept. of Hindi
Night College of Arts & Commerce, Ichalkaranji.

Editorial Board

Prof. M. R. Dandekar

Prof. Dr. S. L. Randive

Prof. Dr. G. B. Khandekar

Prof. Dr. D. B. Birnale

Prof. Dr. R. V. Sapkal

Prof. Dr. S. V. Chaple

Prof. S. R. Patankar

Published by-Dr. Purandhar Dhanapal Nare, Principal, Night College of Arts & Commerce, Ichalkaranji.

The Editors shall not be responsible for originality and thought expressed in the papers. The author shall be solely held responsible for the originality and thoughts expressed in their papers.

© All rights reserved with the Editors Price:Rs.1000/-

30	Grade Analysis and Setting of Prime Wellbeing Services in Solapur District		
31	Functional Classification of Urban Centers in Solapur District, Apply by Nelson's Model	Dr. A. G. Nimase	130-134
32	Importance of Forest in Ancient Period	Dr. S. D. Shinde, Dr. A. V. Pore	135-138
33	A Jain Centre of Badami Region	Padma. J	139-142
34	Physical Health Status of Elderly People In Urban setting: Case Study	Dr. M. N. Bennur	143-145
35	Human Rights of Dalit Women In India	Dr. Vinay K.U	146-147
36	Socio-economic study of weekly markets: An assessment of sellers in Sangli district of Maharashtra	Dr. Dineshappa Singapur	148-149
37	व्यावसायिक समाजकार्याचे उद्देश आणि तत्वे	Sachin R. Mali, Meena B. Potdar	150-154
38	इस्लामी तत्त्वज्ञान आणि सूफी संप्रदाय	प्रा.डॉ. राहुल यशवंतराव निकम	155-158
39	महाविद्यालयातील प्रशासकीय कर्मचाऱ्यांच्या रिक्त जागा व कर्मचाऱ्यांवरील ताणतणाव एक दृष्टीक्षेप	प्रा. डॉ. एस. एस. मुल्ला, प्रा. एच. एल. पटेल	159-161
40	समाजभाषाविज्ञान: लघुक्षेत्रे वभाषाव्यवहार	श्री सिकंदर पटेल	162-163
41	पंजाबमधील दहशतवाद आणि इंदिरा गांधी	प्रा. डॉ. राजीव वैजनाथराव यशवंते	164-166
42	हिंदी दलित कविता में अभिव्यक्त आंदेडकरी विचार-दर्शन ('नीले शब्दों की छाया में' काव्य संग्रह के विशेष संदर्भ में)	प्रा.कांबळे शिवाजी ईरबा	167-170
43	वैश्विक परिदृश्य में हिन्दी की स्थिति	डॉ. माधव राजप्पा मुंडकर	171-173
44	भारतीय शास्त्रीय संगीतातील आडवळणे	डॉ.साईनाथ विठ्ठल चपले	174-176
45	कनवाड गावांतील 'सुनंदा पोल्ट्री फार्म' :एक आर्थिक चिकित्सक अभ्यास	प्रा.डॉ. चंदकिरण घटे	177-179
46	श्रीशंभूर लक्ष्मणलोकेंद्र्या सावंतजैनिक सेवा सुविधाच्या उपभोगाविषयाचा अभ्यास	प्रा.डॉ.प्रभाकर तानाजी माने	180-182
47	कॉम्प्रेड पी.बी.कडू पाटील यांचे शैक्षणिक विचार व कार्य	डॉ. मारुती अर्जुन केकाणे	183-186
48	आशीच्या राणीचा जीवनवट रेखाटणारी कादंबरी : रणयोगिनी ले. विजया जहागीरदार	प्रा. डॉ. विधाटे गणेश शंकर,	187-190
49	गंदी बात: नारीवाद की बदलती परिभाषा	प्रा. डॉ. राजेंद्र गुलाबराव काकुस्ते	191-193
50	मातृभाषा मराठी आणि भारतीय शिक्षणव्यवस्था	श्री. संतोष शंकर साळुंखे, डॉ. दिलीपकुमार आबाजी कसबे	194-197
51	बारेला अनुसूचित जनजाति की महिलाओं के अधिकार	डॉ. संदिप जोतिराम भुयेकर	198-200
52	ऑनलाईन शिक्षणाविषयी विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे घोरण	सोलंकी मोनिका	201-202
53	परशुराम शुक्ल के काव्य में बाल चेतना ('चिडिया नीड बनाती' के विशेष संदर्भ में)	प्रा. डॉ. भोकाटे नाथा रामभाऊ	203-208
54	मैत्रेयीपुष्पा के उपन्यासों में नारी विमर्श (बेतवा बहती रही, 'इदन्नमम' 'चाक', 'झूलानट' ओर 'अल्माक़बूतरी' के संदर्भ में)	श्री. लिपारे अजित विठ्ठल	209-212
55	भारतातील उच्च शिक्षणातील अव्हाणे आणि जागतिक स्पर्धा	डॉ. मुकेश वसावा	213-216
56	विदर्भाच्या शैक्षणिक वाटचालीत आलेली आव्हाने :एक ऐतिहासिक अध्ययन (ब्रिटिश कालखंडाच्या विशेष संदर्भात)	डॉ. मारोती तुकाराम घटेवाड	217-219
		डॉ. कैलाश फुलमाळी	220-222

श्रीरामपूर नगरपालिकेच्या सार्वजनिक सेवा सुविधांच्या उपभोगाविषयचा अभ्यास

डॉ. मारुती अर्जुन केकणे

चंद्ररूप डाकले जैन कॉलेज ऑफ कॉमर्स, श्रीरामपूर

ईमेल: maruti.kekane@gmail.com

गोपवारा

स्थानिक स्वराज्य संस्था म्हणजे अशा संस्था की, ज्या शहर व गावपातळीवरील क्षेत्रातील जनतेद्वारे निवडलेल्या प्रतिनिधीमार्फत व कायद्याने दिलेल्या अधिकारांचा उपयोग करून जनकल्याण करण्यासाठी स्थापन झालेल्या संस्था होय. ग्रामीण व शहरी भागाच्या विकासामध्ये स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे योगदान मोठ्या प्रमाणात असल्याचे दिसून येते. ग्रामीण भागात ग्रामपंचायती व पंचायत समित्या त्याचप्रमाणे शहरी भागात, नगरपंचायती, नगरपालिका, महानगरपालिका इत्यादी विविध संस्था आपापल्या भागांच्या विकासासाठी कार्यरत असल्याचे व समाजोपयोगी विविध कार्ये व सेवासुविधा पुरवित असतात. याचाच अर्थ असा की, मानवी जीवन सुखी व समृद्ध करणे हा महत्वाचा हेतू साध्य करण्याच्या उद्देशानेच स्थानिक स्वराज्य संस्थांची स्थापना लोकशाही व्यवस्थेमध्ये केली आहे. केंद्र व राज्य सरकारांचा प्रशासकीय म्हणजेच संघटन व व्यवस्थापनाचा भार कमी होऊन स्थानिक स्वराज्य संस्थांची कार्यक्षमता वृद्धीगंत होण्यास मदत झाली. स्थानिक स्वराज्य संस्था या लोकशाहीभिमूख व्यवस्था आहेत. त्यांचा देशाच्या प्रगतीत मोलाचा वाटा दिसून येतो. त्यामुळे संशोधकाने श्रीरामपूर नगरपालिकेकडून ज्या काही सार्वजनिक सेवासुविधा उपभोक्त्यांना पुरविल्या जात आहे, त्याबाबत उपभोक्त्यांच्या उपभोगाबाबत सविस्तर मत जाणून घेतलेले आहेत. तसेच नगरपालिके कोणकोणत्या प्रकारचे कर्तव्य व कार्य यांचाही सविस्तर आढावा या संशोधन लेखात घेण्यात आला आहे.

महत्वाचे शब्द: नगरपालिका, सेवासुविधा, कर्तव्य, कार्य

प्रस्तावना :

ग्रामीण भागासाठी त्री स्तरीय यंत्रणा असून त्यामध्ये ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद अशी आहे. शहरी भागात महानगरपालिका, नगरपरिषद व नगरपंचायत अशी दिसून येते. नगरपरिषदेचे संघटन व व्यवस्थापन हे महाराष्ट्र नगरपरिषद नगरपंचायती व औद्योगिक नागरी अधिनियम, १९६५ च्या अधिनियमानुसार चालते. ह्या कायद्यात वेळोवेळी दुरुस्त्या करण्यात आल्या आहेत. १९९१ मध्ये पी. व्ही. नरसिंहराव सरकारने केलेली ७४ वी घटना दुरुस्ती ही नगरपरिषदेच्या कामकाजावर अमूलाग्रह बदल घडवून आला आहे.

सन १९९४ पासून नगरपालिकांचे वर्गीकरण हे लोकसंख्येच्या आधारावर केलेले आहे. त्यामध्ये २,५०,००० पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या शहरात महानगरपालिका, १,००,००० पेक्षा जास्त व २,५०,००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या शहरात 'अ' वर्ग नगरपालिका, त्याचबरोबर ४०,००० पेक्षा जास्त व १,००,००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या शहरात 'ब' वर्ग नगरपालिका व ४०,००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या नागरी भागात 'क' वर्ग नगरपालिका स्थापन केल्या जातात. प्रस्तुत संशोधन अभ्यासासाठी संशोधकाने श्रीरामपूर नगरपालिकेची निवड केली आहे.

अभ्यासाचे उद्दिष्टे हा अभ्यास करण्यासाठी संशोधकाने अभ्यासाची उद्दिष्टे पुढीलप्रमाणे मांडली आहेत.

१. नगरपालिकेची कर्तव्ये व कार्ये यांचा आढावा घेणे.
२. नगरपालिकेकडून पुरविल्या जाणाऱ्या सेवासुविधांच्या उपभोगाविषयीचे मतांचा अभ्यास करून शिफारशी सुचविणे.

संशोधन पध्दती संशोधन निवड पध्दती प्रस्तुत संशोधन हे वर्णनात्मक व विश्लेषणात्मक स्वरूपाचे असल्याकारणाने संशोधकाने सखोल अध्ययन पध्दतीने, माससर्वतंत्रतल त्मेमती डमजीवकड अभ्यास केला आहे.

१. **नमुना निवड** प्रस्तुत संशोधनात उपभोक्त्यांचे मत जाणून घेण्यासाठी उपभोक्त्यांची संख्या अमर्यादित (पदपिंडजम) असल्याकारणाने संशोधकाने नमुना निवड केलेल्या प्रत्येक श्रीरामपूर नगरपालिकेत एकूण १६ प्रभाग असून प्रत्येक प्रभागातून प्रत्येकी ५ उपभोक्ते या प्रमाणे एकूण ८० इतक्या उपभोक्त्यांची निवड सोयीस्कर नमुना निवड पध्दतीने केली आहे.

२. माहिती संकलनाचे स्त्रोत

संशोधकाने विषयाचे तथ्य संकलित करण्यासाठी प्राथमिक व दुय्यम स्त्रोतांचा वापर केलेला आहे.

अ. दुय्यम स्त्रोत:

संशोधकाने माहिती संकलनासाठी दुय्यम स्त्रोतांच्या माध्यमातूनही माहितीचे संकलन केलेले आहे. यामध्ये साप्ताहिके, मासिके, नियतकालिके, प्रसिद्ध झालेले इत्यादी विविध दुय्यम स्त्रोतांचा वापर माहिती संकलनासाठी व विश्लेषणासाठी केला आहे. शोधनिबंध, विविध शासकीय बाबीशी संबंधित संकेत स्थळे; वीपीबपंस प्दजमतदमज मडेपजभेद्वएइत्यादी दुय्यम स्त्रोतांद्वारेही माहिती मिळवली आहे.

ब. प्राथमिक स्त्रोत:

संशोधन अभ्यासासाठी श्रीरामपूर नगरपालिकामधील सेवा व सुविधा पुरविण्यासाठी मुख्याधिकारी व कर्मचारी हे महत्वाचे प्रशासकीय घटक आहेत. त्यासाठी तीन प्रकारच्या प्राथमिक संकलन तंत्रांचा वापर केला आहे. प्रत्यक्ष ज्यांना सेवासुविधा मिळतात असे उपभोक्ते, जंग च्चमते)त्यांना भेडसावणाऱ्या समस्या अथवा अडचणी समजावून घेणे क्रमप्राप्त ठरते. म्हणून संशोधकाने प्राथमिक स्त्रोतांद्वारे माहितीचे संकलन केले आहे. ती तंत्रे म्हणजेच १ प्रश्नावली २ मुलाखत ३ निरीक्षण पध्दत. प्राथमिक माहिती संकलित करण्यासाठी मुलाखतीचे तंत्र वापरून माहितीचे संकलन केलेले आहे व त्यावरून तथ्यांचे विश्लेषण करून निष्कर्ष काढलेले आहेत.

नगरपालिकेची कर्तव्ये व कार्ये

अ. आवश्यक कर्तव्ये:

१. सार्वजनिक रस्ते, जागा व इमारती या ठिकाणी दिवाबत्तीची सोय करणे.

२०. लोकांची ने आण करण्यासाठी लहान रेल्वेमार्ग, ट्राम मार्ग आणि यंत्रचलित वाहतुकीची साधने निर्माण करणे, खरेदी करणे, त्यांची व्यवस्थित रचना करणे, ती सुस्थितीत राखणे, त्यांचा विस्तार करणे व त्यांची व्यवस्था ठेवणे.
२१. शीजशक्ती किंवा गॅस पुरविण्यासाठी कोणतीही बांधकामे बांधणे, ती सुस्थितीत ठेवणे, त्यांची दुरुस्ती करणे व दुरुस्तीसाठी आवश्यक साहित्य खरेदी करणे व ती खरेदी करणे.
२२. स्थानिक स्वराज्य संस्था, मुंबई हिच्या निधीस केवळ नागरीक्षेत्रातील स्थानिक स्वराज्य संबंधीच्या बाबींचा विचार करणाऱ्या आणि राज्याशासनाने मान्यता दिलेल्या राज्यातील कोणत्याही इतर संघटनेच्या किंवा संस्थेच्या निधीस अंशदान देणे.
२३. ग्रंथालये व वस्तुसंग्रहालये धरून कोणत्याही शैक्षणिक परिसंस्था, कोणतेही रुग्णालय, दवाखाना किंवा सार्वजनिक वैद्यकीय मदत देणारी तत्सम संस्था, त्याची धर्मादाय स्वरूपाची कोणतीही इतर संस्था बांधणे किंवा त्या सुस्थितीत राखणे याकरिता अंशदान देणे.
२४. विद्यार्थ्यांकरिता खाजगीरित्या चालविण्यात येणाऱ्या प्राथमिक किंवा माध्यमिक शाळांस किंवा वसतिगृहांस अनुदान किंवा देणग्या देणे.
२५. नगरपरिषदेच्या क्षेत्रातील रहिवाशांच्या हितासाठी दूध व दुग्धजन्य पदार्थ यांचा पुरवठा करणे, त्यांचे वाटप करणे, त्यांच्यावर प्रक्रिया करणे यासाठी दुग्धशाळा व दुग्धालय क्षेत्र स्थापन करणे.
२६. नगरपरिषदेच्या क्षेत्रातील कोणताही समारंभ, जत्रा, करमणुकीचे कार्यक्रम किंवा प्रदर्शन किंवा गुणवत्ता प्राप्त विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन करण्याच्या कार्यक्रमांसह सार्वजनिक सत्कार समारंभ यांचे आयोजन विहीत खर्चात करणे.
२७. ज्यामुळे सार्वजनिक सुरक्षितता, आरोग्य आणि उपयोगिता यांचे संवर्धन होण्याचा संभव असले अशी पोटकलम (३) मध्ये विनिर्दिष्ट न केलेली कोणतीही इतर उपाययोजना करणे.

● सेवासुविधांच्या उपभोगाविषयीचे उपभोक्त्यांचे मत

नगरपालिकापुरवित असलेल्या सेवासुविधांच्या उपभोगाविषयी उपभोक्त्यांचे मत पुढील तक्त्यात दर्शविलेले आहे

तक्ता क्र. १.१ सेवासुविधांच्या उपभोगाविषयीचे मत

अ. क्र.	सेवासुविधांबाबत उपभोक्त्यांचे मत	कधीही जाही	वचवित	कधी तरी	खऱ्याव वेळा	नियमित	एकूण
1	शैक्षणिक सुविधा	44 (55%)	8 (10%)	12 (15%)	11 (14%)	5 (6%)	80 (100%)
2	आरोग्य सुविधा	26 (32%)	16 (20%)	14 (18%)	18 (22%)	6 (8%)	80 (100%)
3	खेळमैदान, क्रिडांगण, बगीचे	5 (6%)	13 (16%)	11 (14%)	16 (20%)	35 (44%)	80 (100%)
4	नाटयगृह/चित्रपटगृह	53(66 %)	6 (8%)	9 (11%)	8 (10%)	4 (5%)	80 (100%)
5	सार्वजनिक वाचनालय	2 (3%)	3 (4%)	2 (3%)	15 (19%)	58 (73%)	80 (100%)
6	वाहनतळ सेवा	45 (56%)	6 (4%)	9 (11%)	6 (3%)	14 (18%)	80 (100%)
	एकूण	126(28 %)	54(11%)	60(12%)	118(24 %)	122(25 %)	480 (100%)

वरील तक्ता क्रमांक १.१ हा नगरपालिकेकडून पुरविल्या जाणाऱ्या विविध सेवासुविधांच्या उपभोगाविषयीचे मत नोंदवितो. त्यामध्ये शैक्षणिक सेवासुविधांच्या उपभोगाविषयी नमुना उपभोक्त्यांचे मत समजावून घेतले असता असे दिसून आले की, नगरपरिषदेमार्फत दिल्या जाणाऱ्या शैक्षणिक सुविधेचा वापर ४४,५५.६६% नमुना उपभोक्ते करत असल्याचे दिसून आले.

नगरपालिकेमार्फत पुरविल्या जाणारी दुसरी महत्वाची सुविधा म्हणजे आरोग्य सुविधा. या सुविधेच्या उपभोगाविषयी असे दिसून येते की एकूण नमुना उपभोक्त्यांपैकी ३०.३८% नमुना उपभोक्त्यांनी या सुविधेचा वापर क्वचितच व कधीतरी केल्याचे दिसते. त्याचबरोबर अत्यल्प म्हणजेच ६.८% नमुना उपभोक्त्यांनी या सुविधेचा वापर केला असल्याचे दिसून येते.

नगरपालिकेमार्फत उभारलेले मैदाने, क्रिडांगणे व बगीचे यांच्या उपभोगाविषयी असे दिसून येते की, एकूण नमुना उपभोक्त्यांपैकी २९.३६% नमुना उपभोक्ते हे मैदाने, क्रिडांगणांचा वापर क्वचितच, कधीतरी किंवा कधीही केला नाही असे दिसून आले.

नाटयगृह व चित्रपटगृह या सुविधेबाबत असे दिसून आले की, एकूण उपभोक्त्यांपैकी ५३.६६% नमुना उपभोक्त्यांनी नगरपरिषदेच्या नाटयगृह व चित्रपटगृहाचा कधीही वापर केला नाही यावरून असे दिसून येते की नगरपरिषद क्षेत्रात जी नाटयगृह व चित्रपटगृह ती स्वमालकीची नसल्यामुळे त्याचा उपभोग नागरिकांना होतांना दिसून नाही. सार्वजनिक वाचनालयाच्या उपभोगाविषयी ५.७% नमुना उपभोक्त्यांनी या सेवेचा वापर क्वचितच व कधीतरी केला जात असल्याचे मत नोंदविले. वाहनतळ सेवा या सुविधेच्या उपभोगाविषयी असे दिसून येते की, ४५.५६% नमुना उपभोक्त्यांनी या सुविधेचा कधीही वापर केला नाही.

थोडक्यात वरील विविध ऐच्छिक सेवांच्या उपभोगाविषयी विचार केला तर असे दिसून येते की या सेवा नगरपरिषदेमार्फत प्रभावीपणे पुरविल्या जात नाही त्याचबरोबर या सेवांबद्दल उपभोक्तेही उदासिन असल्याचे दिसून आले.

● निष्कर्ष:

